

Krachten bundelen.

Samen maken we het verschil.

40.000 vrijwilligers zetten zich in voor de Nierstichting.

Coast to Coast Challenge

500 kilometer fietsen in 24 uur voor het goede doel.

Smaakmakers

Steeds meer restaurants koken met minder zout.

Veel geïnvesteerd in innovatieve onderzoeken zoals 1 Kidney for life.

€ 10,5 miljoen investering voor Neokidney.

NIERSTICHTING

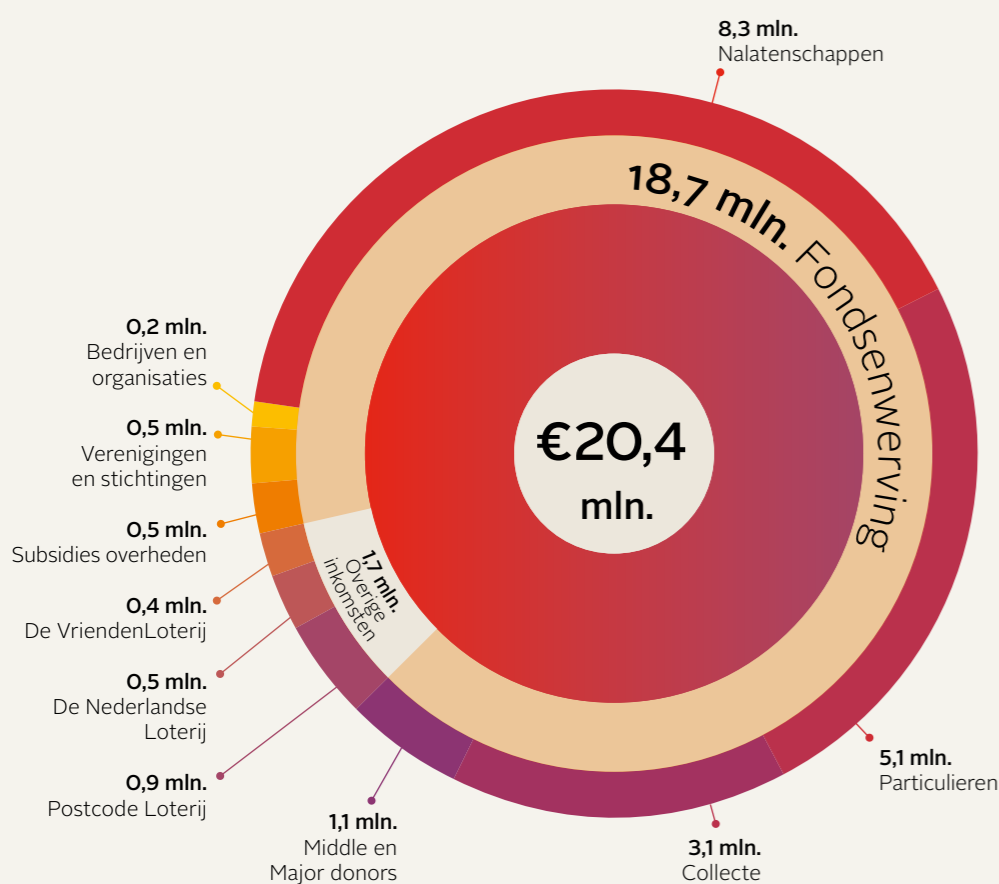
Je nieren zijn je leven.

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting jaarverslag 2023	4
Voorwoord	7
Van de Raad van Toezicht	10
Bestuursverslag	13
1 Over de Nierstichting	15
2 Resultaten 2023 en vooruitblik	17
2.1 Gezonde nieren	17
2.2 Nierfunctievervangende technologie	25
2.3 Donatie en transplantatie	29
2.4 Kinderen	32
2.5 Leven met een nierziekte	34
2.6 Beter behandelen van acute nierschade	35
2.7 Onderzoek & innovatie	37
2.8 Fondsenwerving: inspireren en verbinden	42
3 Organisatie en bedrijfsvoering	47
3.1 Organisatie en medewerkers	47
3.2 Bedrijfsvoering	52
Jaarrekening 2023	59
4 Jaarrekening 2023	61
4.1 Jaarrekening 2023	62
4.2 Kasstroomoverzicht	64
4.3 Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	64
4.4 Toelichting op de balans per 31 december 2023	72
4.5 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023	79
4.6 Kostenverdeelstaat	86
4.7 Onafhankelijke controleverklaring	88
4.8 Financieel overzicht vijf jaar Nierstichting	91
4.9 Begroting 2024	92

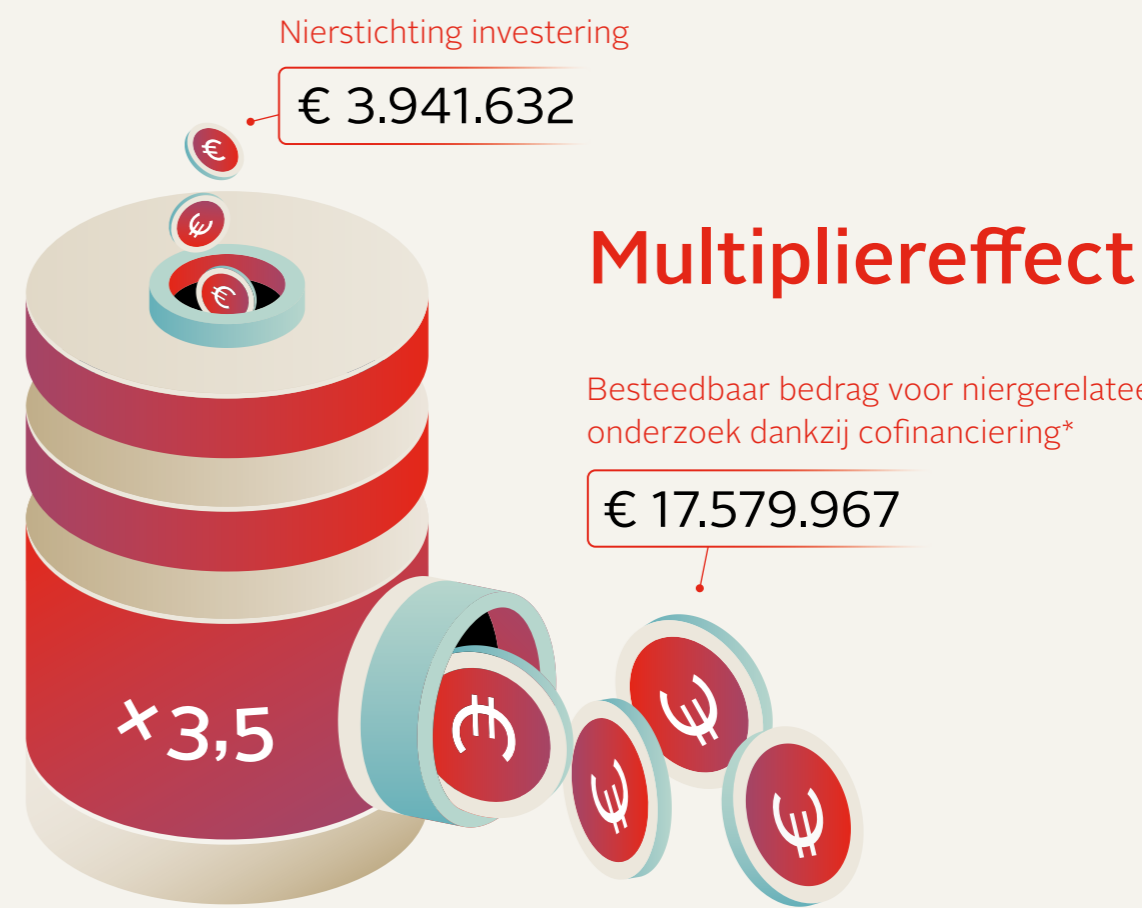
Samenvatting jaarverslag 2023

De Nierstichting als **aanjager**

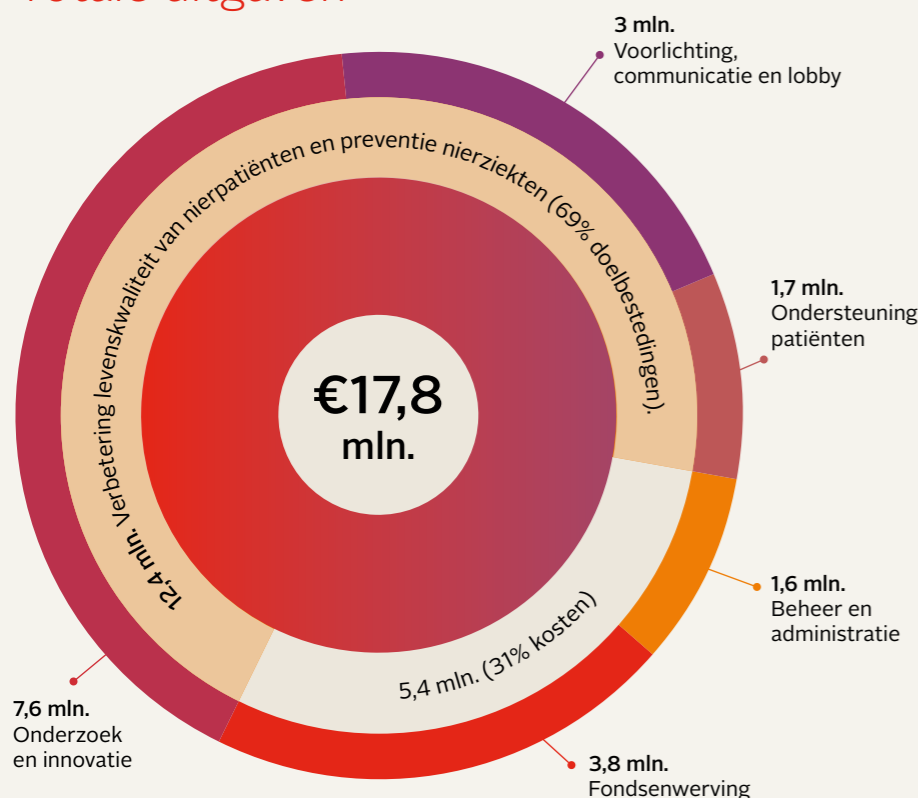
In 2023 investeerde de Nierstichting in totaal **€ 3.941.632** in verschillende onderzoeks- en innovatieprojecten en consortia. Dankzij onze multiplierstrategie kwam daar **€ 13.638.335** cofinanciering bij. Het totaal besteedbare bedrag kwam dus uit op **€ 17.579.967**: ruim 3,5 keer zo veel als we zelf investeerden.

*Het multiplier-effect wordt bereikt in samenwerking met onze partners. Zo kunnen we gezamenlijk meer geld besteden aan hetzelfde doel om meer impact te realiseren. Oa. bij Check@Home werken we samen met de Hartstichting en het Diabetesfonds.

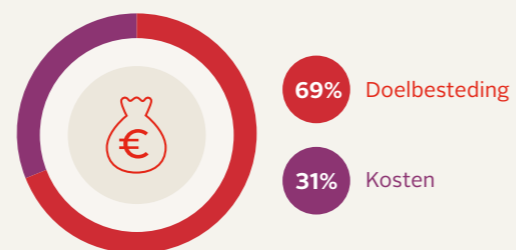
Multipliereffect

Totale uitgaven

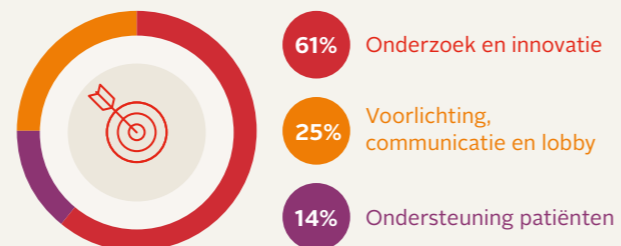

Verdeling doelbesteding

Uitgaven

Doelbesteding

Resultaat 2023

Resultaat voor financiële baten en lasten van **2,6 mln.** (+ € 3,6 mln.).

Financiële baten en lasten van **+ 0,9 mln.**

Het resultaat over 2023 van **€ 3,5 mln.** is toegevoegd aan de reserves.

Impact inspanningen donorwet

Donorregistraties 1 januari 2024

Het succes van de nieuwe donorwet wordt goed zichtbaar in het resultaat van méér orgaantransplantaties.

Meer niertransplantaties in 2023

Hiermee zet de opgaande lijn van 2022 door en stijgt het aantal niertransplantaties in 2023 opnieuw.

Voorwoord

Mondiale ontwikkelingen die leidden tot inflatie, veroorzaakten in 2023 hogere uitgaven: bij de gezamenlijke werkorganisaties van de Nierstichting en de nvN én bij onze donateurs en partners. Desondanks waren de inkomsten van de Nierstichting hoger dan begroot. Dankbaar voor de loyale steun, werkten we samen met nvN verder aan de realisatie van onze gezamenlijke missie: gezonde nieren voor iedereen.

De oorlog in Oekraïne en het gewelddadig conflict in het Midden-Oosten veroorzaken behalve veel menselijk leed ook inflatie. Huishoudens, bedrijven en de gezamenlijke werkorganisaties van de Nierstichting en de Nierpatiënten Vereniging Nederland (nvN) merkten dat in hun portemonnee. Toch slaagden we erin om particulieren, bedrijven en organisaties te inspireren en te overtuigen van de noodzaak en urgentie van ons werk: we genereerden meer inkomsten dan begroot (zie [Hoofdstuk 4](#)), waardoor we verder kwamen in de realisatie van onze ambities (zie [Hoofdstuk 1](#)).

Nieuwe gezamenlijke stap

Omdat we overtuigd zijn dat je samen meer impact bereikt (zie [KOERS](#)), werken de Nierstichting en de nvN al sinds 2022 samen aan de missiedoelen en thema's (zie [Hoofdstuk 2](#)). In 2023 zetten we verheugd een volgende stap: medewerkers van de Nierstichting en de nvN werken nu in twaalf expertiseteams, onder leiding van een gezamenlijk MT, samen aan de gezamenlijke thema's. Deze nieuwe organisatie-inrichting vormt de springplank naar een samenvoeging van beide werkorganisaties, per 2025 (zie [Hoofdstuk 3](#)). Uiteindelijk moet onze gezamenlijke inspanning uitgroeien tot een bredere beweging vanuit het hele nefrologisch netwerk, met het oog op meer impact in de toekomst: meer preventie van nierziekten, betere behandelingen en sneller herstel van (donor)nieren.

Steun voor eigen regie

Met financiële steun van de Nierstichting heeft de NVN ook dit jaar weer ingezet op het bevorderen van eigen regie van nierpatiënten. Dit doet de NVN onder meer door nierpatiënten en betrokkenen optimaal te informeren. Bijvoorbeeld via [Nieren.nl](#), ons gezamenlijke online platform voor nierpatiënten, nierdonoren en naasten. Ook geeft de NVN deskundig advies aan nierpatiënten die vragen hebben over werk, inkomen, scholing en sociale voorzieningen.

Voor meer impact

Een mooi voorbeeld van de vooruitgang die we boeken door samenwerking, is de Routekaart Nierdonatie en Transplantatie die we **presenteerden in 2023**. De Routekaart, ontwikkeld op ons initiatief samen met het nierveld, omschrijft ons gezamenlijke toekomstperspectief en wie welke rol heeft op weg naar meer succesvolle niertransplantaties. De Routekaart geeft richting aan onderzoek en innovatie in de komende jaren, en aan verdere verbetering van de toegang tot en de kwaliteit van de transplantatiezorg.

En we zagen in 2023 meer succes op het gebied van niertransplantatie: het resultaat van de nieuwe Donorwet. Na een toename in 2022, groeide het aantal niertransplantaties ook in 2023. De nieuwe Donorwet leidt dus aantoonbaar tot méér orgaantransplantaties, en dat is precies waarom we ons daar lang voor hebben ingezet.

Collectieve kracht

Ook de collecteweek van 2023 was een sterk voorbeeld van bundeling van krachten. We lanceerden de impactvolle campagne '**Steun onze strijd tegen toenemende nierschade**', waarin we de aandacht vestigden op het toenemende aantal mensen met chronische nierschade: als we nu niets doen is nierschade straks doodsoorzaak nummer 5. Maar liefst 36.000 loyale vrijwilligers kwamen vervolgens in actie en zamelden geld in langs de deuren of online. De opbrengst uit de collecte was daardoor ondanks aanhoudende inflatie even hoog als in 2022: € 3,1 miljoen.

Ook in de politieke arena

De Nierstichting bewoog in 2023 met vereende krachten ook in de politieke arena. Binnen de Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie werkten we ook in 2023 samen met andere gezondheidsfondsen en strategische partners aan een gezondere voedselomgeving, om te bereiken dat in 2040 elk kind in Nederland gezond eet en drinkt. Met de Alliantie-campagne 'Op zoek naar gezond' lieten we zien dat je echt moet zoeken naar gezonde voeding. En na de verkiezingen stuurden we brieven aan de informateur om te zorgen dat preventie en gezondheidsbeleid op de agenda blijft.

Samen met investeerders

Een andere samenwerking waar we trots op mogen zijn, is die met NXTGEN HIGHTECH en investeerders van de Neokidney (voorheen de draagbare kunstnier). Na succesvolle financieringsrondes in 2022 werden in 2023 nieuwe investeerders betrokken ter waarde van € 10,5 miljoen. Met deze financiële basis kunnen we de Neokidney samen verder ontwikkelen.

Kidnie: meer toekomstperspectief

Samenwerken is eveneens noodzakelijk als we kinderen met een erfelijke of aangeboren nierziekte weer toekomstperspectief willen geven. De Nierstichting richtte daarom in 2023 met alle kindernefrologische centra het samenwerkingsverband Kidnie op. Doel is om (financiering van) onderzoek mogelijk te maken naar innovatieve behandel mogelijkheden.

2024: verder richting gezonde nieren voor iedereen

In 2024 gaan we verder met samenwerken voor meer impact. Intern zijn we aan de slag met het implementatieplan 'Samen op KOERS' in voorbereiding op de samenvoeging van onze werkorganisaties. Samen met kinderen met een nierziekte, hun ouders en andere betrokkenen lanceren we Kidnie. Daarnaast treffen we voorbereidingen voor een jaarlijkse Week van de Nieren. Met betrokkenen in het hele land vragen we tijdens deze week (waarin ook de Nierstichtingcollecte valt) aandacht voor het belang van gezonde nieren. Met als uiteindelijk doel: gezonde nieren voor iedereen en een beter leven voor nierpatiënten.

Langs deze weg wil ik iedereen die de Nierstichting en de NVN steunt en ons vertrouwen geeft, hartelijk danken.

Bussum, 13 mei 2024

Tom Oostrom
Directeur Nierstichting

Van de Raad van Toezicht

Diverse onderwerpen kwamen in 2023 onder de aandacht van de Raad van Toezicht (RvT). Die varieerden van de formele wettelijke taken (goedkeuring jaarplan, begroting en jaarrekening), het werkgeverschap van de directeur-bestuurder van de Nierstichting (waaronder het beoordelingsgesprek) en het jaarlijkse overleg met de Raad van Betrokkenheid (OR), tot verschillende strategische onderwerpen.

In oktober evalueerde de RvT onder externe begeleiding ook haar eigen functioneren. Deze externe evaluatie gebeurt elke drie jaar; de overige jaren gebeurt dit intern. Bij de evaluatie werd o.a. geconcludeerd dat bij een kleine organisatie als de Nierstichting het risico aanwezig is dat de Raad van Toezicht zich teveel met operationele punten gaat bezig houden. Afsproken is dit te willen voorkomen. Ook is o.a. een strakkere agendavoering afgesproken waarbij duidelijker door de directeur-bestuurder wordt aangegeven waarom een punt wordt geagendeerd en wat de vragen zijn die aan de RvT worden voorgelegd.

Veel aandacht ging in 2023 uit naar de toenemende samenwerking tussen de Nierstichting en de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN), die moet leiden tot realisatie van meer impact voor nierpatiënten. De processtappen in deze organisatieontwikkeling heeft de RvT periodiek besproken met de directeur-bestuurder. In 2023 werkten medewerkers van de Nierstichting en de NVN in twaalf expertiseteams samen aan de gezamenlijke thema's, onder leiding van een gezamenlijk MT. Enkele keren voerde de RvT een constructieve dialoog met het bestuur en de directeur van de NVN, onder meer tijdens de jaarlijkse Nierstichting Strategiedag. De uitkomst van de gesprekken leidde tot het voornemen om in 2025 te komen tot volledige integratie van beide werkorganisaties. In het kader hiervan zijn de RvT, de Nierstichting en het bestuur van de NVN overeengekomen de governance van de Nierstichting aan te

passen. Zo borgen we aandacht voor het patiëntenbelang in de nieuwe werkorganisatie. De formele besluitvorming vindt in de loop van 2024 plaats.

De RvT werd ook in 2024 periodiek geïnformeerd over de ontwikkeling van de Neokidney (voorheen de draagbare kunstnier). De RvT is verheugd dat zoveel investeerders hier vertrouwen in hebben en spreken graag het volste vertrouwen uit in een succesvolle afronding. Ook nierziekten bij kinderen en het initiatief Kidnie zijn een paar keer besproken binnen de RvT. De RvT juicht het toe dat dit onderwerp meer aandacht krijgt. Daarnaast kwam de nieuwe merkstrategie van de Nierstichting meermaals aan bod.

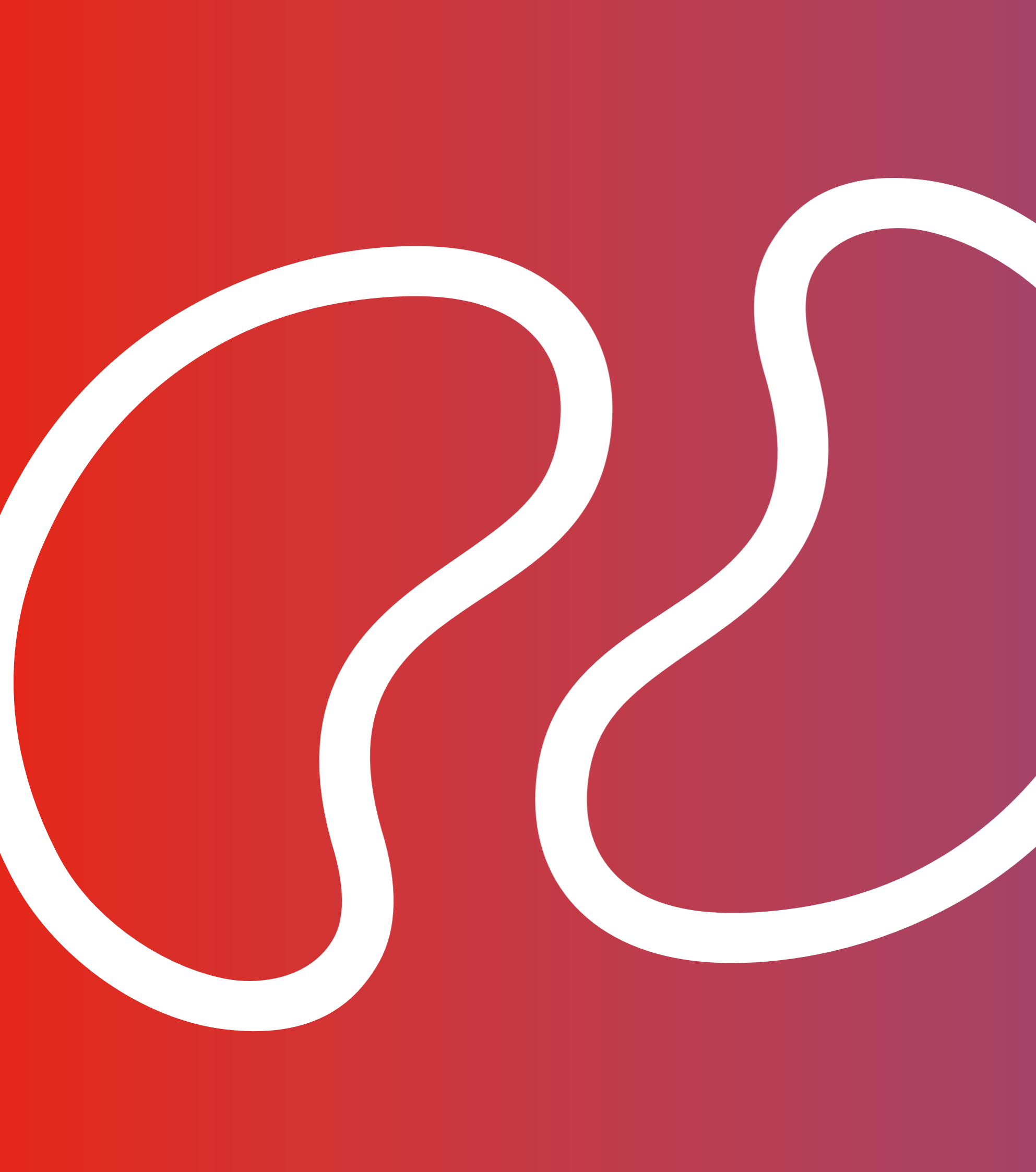
De RvT nam in 2023 afscheid van Geerthein Verbeek wegens het einde van zijn tweede zittingstermijn. Hij was voorzitter van de auditcommissie. De RvT dankt hem voor zijn inzet.

Via een openbare sollicitatieprocedure zochten we een opvolg(st)er, die naast een financieel profiel ook de kennis en ervaring heeft om investeringsvraagstukken te beoordelen. De traditionele vormen van fondsenwerving staan onder druk en de Nierstichting ontwikkelt daarom andere manieren om geld bijeen te brengen, zoals investeringssamenwerkingen, om impact te bereiken voor nierpatiënten. De RvT is verheugd een deskundige opvolger te hebben gevonden: adviseur van scale-up bedrijven Wilbert Keunen.

De Raad van Toezicht dankt alle medewerkers, donateurs, partners, zorgprofessionals, wetenschappers en ambassadeurs voor hun inzet in 2023.

Bussum, 13 mei 2024

Piet Batenburg
Voorzitter Raad van Toezicht

Bestuursverslag

**18 onderzoeken
gestart.**

Over de Nierstichting

De Nierstichting werkt samen met de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) aan de realisatie van haar droom: een toekomst met zo min mogelijk nierziekten, waarin mensen met een nierziekte zoveel mogelijk het leven kunnen leiden waar zij zelf voor kiezen.

We werken aan innovatieve oplossingen om nierziekten in de toekomst te voorkomen, beter te behandelen en te genezen. Ook zetten we ons in voor meer donornieren en een betere kwaliteit van leven van nierpatiënten. Kinderen met een nierziekte krijgen onze speciale aandacht.

Van KOERS naar brede beweging

De Nierstichting en de NVN bundelen hun krachten in de gezamenlijke **KOERS** om meer impact te bereiken. Dit zijn onze gezamenlijke ambities:

- In 2030 is het aantal nieuwe patiënten dat een nierfunctievervangende behandeling nodig heeft, gedaald met minstens 20 procent ten opzichte van 2020.
- In 2030 is de persoonlijke levenskwaliteit van elke patiënt met chronische nierziekte aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2020.
- In 2040 is het aantal mensen met chronische nierschade met een derde gedaald ten opzichte van 2020.

Deze ambities willen we bereiken samen met partijen in en om het nefrologisch veld, zodat er een brede beweging ontstaat.

Vliegwiel voor meer impact

Om de kansen van samenwerking te verzilveren, maken we steeds meer gebruik van elkaars kracht. De nvN monitort continu de behoeften van nierpatiënten en is sterk in belangenbehartiging en het bieden van ondersteuning bij leven met een nierziekte via informatie, praktische hulp, psychosociale- en maatschappelijke ondersteuning. De Nierstichting is sterk in het bouwen van netwerken, de lobby en het stimuleren van bewustwording, innovatie en onderzoek rond nierziekten.

Om onze ambities waar te maken, werken de Nierstichting en de nvN samen aan zes thema's (zie [Hoofdstuk 2](#)). In 2023 werkten we samen aan een gezamenlijke organisatie-inrichting. Daar gaan we in 2024 mee verder. Hier ontmoeten en versterken onze krachten elkaar: het vliegwiel voor meer impact. We maken beter gebruik van elkaars expertise, versnellen we processen en ronden we meer projecten succesvol af.

Ons werk is harder nodig dan ooit

Ongeveer 1,7 miljoen mensen in Nederland hebben nierschade. Een groot deel daarvan weet dit niet. In 2016 was nierschade nog doodsoorzaak nummer 16. Als we niets doen, is het in 2040 doodsoorzaak nummer 5. Dat leidt tot ongekend grote gevolgen voor alle mensen die met nierziekte te maken krijgen en tot zeer hoge zorgkosten.

Nierschade gaat nooit over. Mensen met chronische nierschade weten vaak niet dat ze dit hebben en zien zichzelf ook niet als nierpatiënt. Ze merken de impact op hun leven nog niet, maar lopen wel een sterk verhoogd risico op nierfalen en vroegtijdig overlijden door hart- en vaatziekten. Heb je eenmaal nierfalen, dan is de impact op het leven immens. Je hebt dan dialyse of een transplantatie nodig om in leven te blijven. Dit lot treft bijna 18.000 mensen in Nederland. En elk jaar komen er 2.000 mensen bij. Mensen met nierfalen zijn dus bezig met overleven in plaats van leven. De Nierstichting zet alles op alles om daar verandering in te brengen.

2

Resultaten 2023 en vooruitblik

Om de missie en ambities te realiseren (zie [Hoofdstuk 1](#)) werkt de Nierstichting samen met de nvN aan zes thema's: Gezonde nieren, Nierfunctievervangende technologie, Donatie en transplantatie, Kinderen, Leven met een nierziekte en Beter behandelen van acute nierschade.

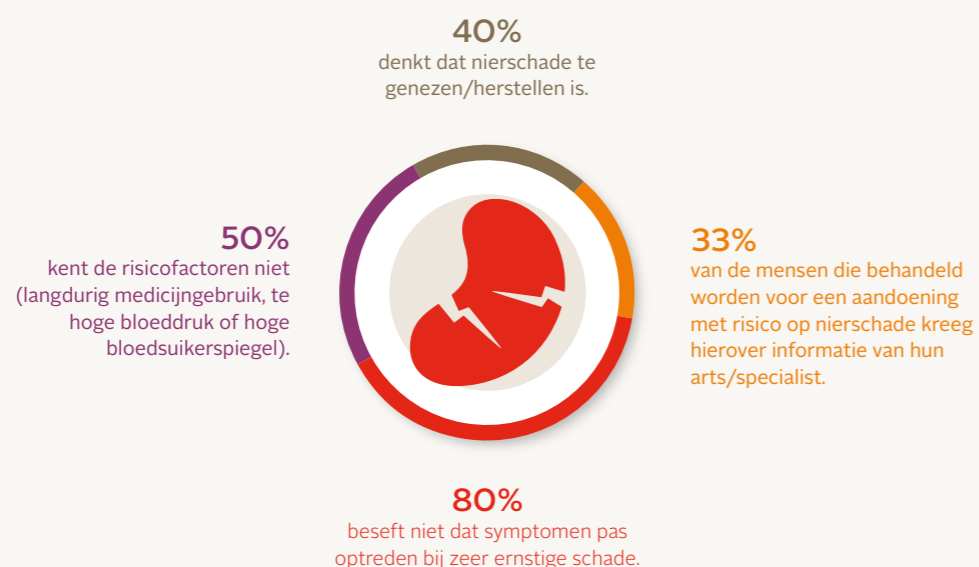
Voor elk van de thema's vormen we een netwerk van patiënten en partijen die willen bijdragen aan de ambities van elk thema en onze overkoepelende missie. Gezamenlijk brengen we in kaart hoe we deze het best kunnen bereiken. Dit vertalen we vervolgens naar de rol die wij als nvN-Nierstichting kunnen spelen om de ambities sneller te bereiken.

Per thema rapporteren we over onze resultaten en werpen we een blik vooruit op 2024 (zie [2.1](#) tot [2.6](#)). Resultaten op het gebied van voorkomen, genezen, behandelen, patiëntenondersteuning, onderzoek en fondsenwerving zijn – waar relevant – opgenomen onder elk thema. Fondsenwerving en onderzoek maken de uitvoering van de thema's mogelijk; daarom rapporteren we hier apart over in [2.7](#) en [2.8](#).

2.1 Gezonde nieren

We willen voorkomen dat steeds meer mensen chronische nierschade oplopen. Daarom moeten we de urgentie van gezonde nieren op de kaart zetten en aandacht besteden aan het vroegtijdig opsporen en adequaat

Kennis over **nierschade** in Nederland.

Minder zout
Data laat zien: hoe meer mensen weten over nierschade, des te positiever zij staan tegenover een mogelijke gedragsverandering. Daarom blijven wij werken aan bewustwording over het belang van minder zout eten.

79% verwacht dat je nierschade merkt voordat er ernstige schade is, 14% denkt dat je niks merkt.

38% weet redelijk tot goed wat ze kunnen doen om nieren gezond te houden.

77% denkt dat nierschade redelijke tot grote impact heeft op je leven.

75% denkt dat nierschade iedereen kan overkomen.

50% heeft geen uitgesproken mening of weet niet hoe groot de kans is om zelf nierschade te krijgen.

95% is waarschijnlijk tot zeker bereid iets te veranderen in leefstijl om nierschade te voorkomen.

37% zegt regelmatig tot altijd rekening te houden met voorkomen van nierschade.

Bron: MWM²

behandelen van nierschade. En aan het verminderen van de zoutconsumptie. Nierschade blijft vaak lang onopgemerkt. Mede daardoor is een groot deel van de mensen met nierschade nu nog niet in beeld. Chronische nierschade wordt ook niet ervaren als een serieuze aandoening terwijl het, indien niet onderkend, uiteindelijk enorme impact gaat hebben op de kwaliteit van leven. Het algemene publiek heeft beperkt kennis van het belang van gezonde nieren en de preventiemogelijkheden zoals het verminderen van de zoutconsumptie. Ook onder zorgverleners en andere stakeholders zoals de politiek is het een onderbelicht probleem.

Ambitie & aanpak

Concreet wil de Nierstichting bereiken dat in 2030 de toename in nierschade een halt wordt toegeroepen en er 20% minder mensen met nierfalen zijn. In 2030 willen we de ziektelast door complicaties van chronische nierschade zoals hart- en nierfalen met 25% laten afnemen ten opzichte van 2020.

We gaan dit doen door meer mensen bewust te maken van de omvang en urgentie van chronische nierschade en hen te helpen nierschade te voorkomen. En als mensen nierschade hebben, verdere nierschade en complicaties zoals hart- en vaatziekten proberen te voorkomen. We zetten ons in voor een omgeving waarin gezond, zoutbewust eten makkelijk wordt. Zolang dit niet zo is, ondersteunen we Nederlanders bij zoutbewust eten. Daarnaast stimuleren we vroegere opsporing en adequate behandeling van chronische nierschade.

Resultaten 2023

Onderzoek vroege opsporing nierschade gepubliceerd in The Lancet

Het onderzoek NierCheck naar de kosteneffectiviteit van vroege opsporing van nierschade met een eenvoudige urinetest was succesvol. Uit de eerste resultaten blijkt dat nierschade dankzij een thuistest beter opgespoord kan worden, tegen acceptabele kosten. De resultaten zijn **in 2023 gepubliceerd** in het belangrijkste internationale medische vakblad The Lancet.

Voor het NierCheck-onderzoek, dat mede was gefinancierd door de Nierstichting, waren zo'n 15.000 inwoners van Breda van 45 tot 80 jaar uitgenodigd. Bijna 6 op de 10 (59%) deed mee en testte thuis urine op eiwit. Bij 3,5% van hen was sprake van nierschade, wat op termijn tot hart- en nierfalen kan leiden.

Het onderzoek laat zien dat mensen graag meedoen met de simpele thuistest. Ook bleek dat bijna elke deelnemer met verhoogd risico op nierschade, aanvullend onderzoek liet doen in het Amphia ziekenhuis (ondanks covid-19 maatregelen op dat moment). Van de deelnemers met aangetoonde nierschade ging slechts 54% naar de huisarts voor behandeling.

Betrokken partijen (onderzoekers, Amphia ziekenhuis, gemeente Breda, huisartsen en laboranten in de regio) gaan nu vervolgonderzoek doen. Dit

moet er onder meer voor zorgen dat meer mensen met verhoogd risico naar de huisarts gaan om zich te laten behandelen. De komende jaren vindt ook onderzoek plaats in de regio's Utrecht, Arnhem en Eindhoven (IkTest). Bij het vervolgonderzoek zijn ook de Dutch CardioVascular Alliance, de Hartstichting, het Diabetesfonds, onderzoekers en diverse private partners betrokken.

Het vervolgonderzoek moet naast nierschade, ook hart- en vaatziekten en diabetes vroeg gaan opsporen. Deze komen vaak samen voor en treffen veel mensen. Met een landelijke aanpak voor de vroege opsporing van chronische nierschade, hart- en vaatziekten en diabetes type 2 willen we de toename in (risico op) nierschade en complicaties (zoals nierfalen en hart- en vaatziekten) voorkomen. In Nederland is namelijk nog geen landelijke, laagdrempelige aanpak. Vroege opsporing van deze ziekten is cruciaal: tijdige behandeling kan verergering en sterfte voorkomen.

Prof. dr. Ron Gansevoort, hoogleraar UMC Groningen en leider van het NierCheck-onderzoek:

“De gevolgen van nierschade zijn enorm. Voor de gezondheid van betrokkenen en voor hun omgeving. Ook de maatschappelijke kosten zijn hoog, vanwege de hoge zorgkosten. Het onderzoek maakt duidelijk dat NierCheck gezondheidswinst en kostenbesparing oplevert.”

Meer bewustzijn voor urgentie van nierschade

In 2023 hebben we meer Nederlanders bewust gemaakt van de omvang en urgentie van chronische nierschade. Tijdens de collectecampagne lieten we samen met onze Strijders (patiënten, hun familie, nierdonoren, collectanten en donateurs, onderzoekers en artsen) zien hoe groot de omvang van het probleem is (1,7 miljoen mensen in Nederland hebben nierschade). Onze boodschap was: als we niets doen wordt het doodsoorzaak nummer 5 in de wereld.

Deze campagne is goed ontvangen. Uit evaluatie blijkt dat de online video impact maakt: deze trekt de aandacht, is duidelijk en geeft de urgentie goed weer. Ook de radiocommercial is goed ontvangen. Voor meer impact brachten we eind december opnieuw een tiendaagse campagne. In 2024 borduren we hierop voort.

Hulp bij minder zout eten

Minder zout eten is moeilijk. Er is een overvloedig aanbod aan ongezonde voeding in de aanbiedingen, het assortiment en de inrichting van

Steun onze strijd tegen toenemende nierschade.

supermarkten, stations en de kantines van werk, school en sportverenigingen. Dat ongezonde aanbod is zo dominant dat het geen eerlijke keuze meer is. Nederlanders blijven daardoor (onbewust) kiezen voor ongezonde zoute producten en gerechten. Daarom komen we in actie.

Gezonde voedingsomgeving: Alliantie Voeding voor een Gezonde Generatie

De Nierstichting werkt aan een gezonde voedingsomgeving: een omgeving waarin gezond zoutbewust eten makkelijk, betaalbaar en toegankelijk is. Dat doen we samen met andere gezondheidsfondsen en maatschappelijke partijen in de Alliantie Voeding voor een Gezonde Generatie. Het is de ambitie van de Alliantie dat in 2040 de Nederlandse jeugd de gezondste ter wereld is.

Zelfregulatie van de markt werkt niet. Daarom wil de Alliantie dat de overheid maatregelen afdwingt via wetgeving. Een verbod op kindermarketing voor ongezond eten bijvoorbeeld. En geen btw meer op groenten en fruit. Om dit te bereiken voerden we in 2023 de campagne 'Op zoek naar gezond'. Die laat zien dat je echt moet zoeken naar gezonde voeding. Daarnaast werkten we in 2023 hard aan een verkiezingscampagne en stuurden we na de verkiezingen brieven aan de informateur: zo blijft preventie, en Voeding voor een Gezonde Generatie en gezondheidsbeleid op de agenda.

Jaarronde aanpak zout

In 2023 ontwikkelden we een nieuwe aanpak om mensen bewust te maken van hun eigen zoutconsumptie en hen te ondersteunen bij het minderen: Jaarronde aanpak zout. Dit is een meerjarige aanpak met een groeipad over drie jaar. Zo creëren we meer focus en ruimte voor realisatie van minder zoutconsumptie en zorgen we voor meer impact op de gezondheid.

850 patiënten maakten gebruik van ons steun- en adviespunt.

Onderdeel van deze aanpak is Samen Smaak Maken. Deze samenwerking met restaurateurs, chefs (in opleiding), docenten en leveranciers richt zich op koken met nóg meer smaak. Pure gerechten met minder zout en conserveringsmiddelen.

- In 2023 boden we samen met partners aan zeven chef-opleidingen (waarvan vier nieuwe) de zoutmodule 'Minder zout koken' aan.
- We hielpen (horeca-)lesmateriaal te ontwikkelen, samen met Stichting Vakopleiding Horeca.
- We organiseerden op Gastvrij Rotterdam een wedstrijd mee: kook met maximaal twee gram zout. Dit is onder de aandacht gebracht in Restaurantgids Lekker 500.
- Inmiddels 50 restaurants zijn aan ons verbonden en geven jaarrond aandacht aan minder zout.
- Samen met Gastronomix, Verstegen, Koppert Cress en Tromp & Rueb creëerden we een Zoutbewust 3-gangen Kerstmenu; dat brachten we onder de aandacht bij 37.000 chefs.
- We ontwikkelden met dezelfde partners een Masterclass voor Chefs met topchef Zarzo.
- Tijdens de Libelle Zomerfair organiseerde onze smaakpartner Tromp & Rueb een proeverij met de zoutbewuste smaakversterker azijn.
- Samen met HelloFresh ontwikkelden we zoutbewuste gerechten, die tijdens een campagne zijn gepromoot. Maar liefst 60.000 zoutbewuste maaltijdboxen zijn afgenomen.

Strategische samenwerking & lobby voor impact

Netwerk chronische nierschade

Uit inventarisatie van Nierstichting bleek dat er behoefte is aan meer expertise en een netwerk rond chronische nierschade, met aandacht voor vroeger opsporen en behandelen, het agenderen van nierschade en minder zout eten. Daarom werken we aan een Netwerk Chronische Nierschade.

In 2023 brachten we in een rapport in kaart hoe zo'n netwerk eruit moet zien. Op regionaal niveau is een praktijknetwerk gewenst; op landelijk niveau een netwerk voor meer bewustzijn over het belang van chronische nierschade, voor uitwisseling van kennis, onderzoek en voorbeelden. Het meest effectief blijkt om eerst in te zetten op aandacht voor nierschade en een gezamenlijke ambitie, en later te focussen op risicofactoren. Qua opzet blijken multidisciplinaire netwerken gewenst, met meerdere clusters, al naar gelang de informatiebehoefte.

In het licht van het Netwerk Chronische Nierschade organiseerde de Nierstichting in 2023 samen met Radboudumc Eerstelijnszorg het symposium 'Nierschade in beeld in de eerstelijnszorg'. Aan bod kwamen goede voorbeelden van vroege opsporing en eerstelijnsnetwerkzorg. Genodigden waren relevante stakeholders voor de eerstelijnszorg. Het symposium

inspireerde tot een projectidee voor netwerkzorg rond vroeger opsporen en adequaat behandelen van chronische nierschade in drie regio's.

Vooruitblik 2024

In 2024 gaan we verder met de vroegere opsporing en adequate behandeling van chronische nierschade. Ook blijven we aandacht vragen voor chronische nierschade en het belang van minder zout.

Vroeger opsporen en adequaat behandelen

We creëren in 2024 nog meer draagvlak voor oplossingen die vroegere opsporing en behandeling van nierschade verbeteren. We dragen effectief bij aan vroeger opsporen (onder meer via Check@Home). En er is minimaal één pilot gestart rond effectieve netwerkzorg en leefstijlinterventie.

Aandacht voor toenemende nierschade:

- In 2024 realiseren we een breed gedragen aanpak om samen met het veld toenemende nierschade te agenderen.
- We hebben het Netwerk Chronische Nierschade bestendig en uitgebreid met politici, zorgverzekeraars, farmaceutische industrie en geven, zo nodig, een impuls aan netwerkclusters.
- We ontwikkelen een meerjarige communicatieaanpak om het hele jaar door toenemende nierschade onder de aandacht te brengen bij verschillende doelgroepen.
- Bewustzijn van en kennis over toenemende nierschade is significant vergroot onder het publiek in vergelijking met 2023, waarbij zout is aangedragen als mogelijke actie om (verdere) nierschade te voorkomen.
- Door onze gerichte activiteiten (h)erkennen politici, zorgprofessionals en zorgverzekeraars toenemende nierschade meer als een bedreiging voor de volksgezondheid.

Nederlanders eten zoutbewust, te beginnen met een zoutbewuste generatie in 2040

Binnen de Alliantie Voeding voor een Gezonde Generatie dragen we in 2024 conform afspraken bij aan een gezondere, zoutbewuste voedingsomgeving voor een gezonde generatie 2040, zodat we ook nierschade helpen voorkomen. Ook gaan we in 2024 verder met de uitrol van de Jaarronde aanpak zout, zodat we (samen met chefs en andere partners) Nederlanders bewust maken van zoutrijke producten en hen enthousiasmeren voor zoutbewuste alternatieven.

2.2 Nierfunctievervangende technologie

Om bij te dragen aan meer kwaliteit van leven voor mensen met nierfalen, wil de Nierstichting zowel de dialysetechnologie verbeteren, als het herstel en behoud van (donor)nierfunctie stimuleren. Dat is hard nodig. Dialyse houdt mensen in leven, maar vermindert de kwaliteit van leven enorm en kent een hoog sterfterisico. Jaarlijks overlijdt 1 op de 6 dialysepatiënten. Van de nierpatiënten die starten met dialyse tussen hun 45e en 65e jaar, overlijdt

de helft binnen vijf jaar. Niertransplantatie biedt een beter perspectief, maar het risico dat een donornier wordt afgestoten is nog altijd groot. Nieuwe technologieën bieden kansen om dialyse aanzienlijk te verbeteren, waardoor de impact op de kwaliteit van leven afneemt en de overlevingskans toeneemt.

Ambitie & aanpak

Concreet wil de Nierstichting realiseren dat er in 2030 een klinisch proof-of-concept ligt voor het behoud en herstel van nierfunctie. Daarnaast wil de Nierstichting realiseren dat mensen die dialyseren minder risico lopen op overlijden, minder bijwerkingen hebben, meer vrijheid en eigen regie ervaren en meer tevreden zijn over hun (kwaliteit van) leven.

Om deze ambities te realiseren stimuleert en initieert de Nierstichting internationale wetenschappelijke samenwerking, en stimuleren we het innovatie- en zorgecosysteem voor dialyse. We investeren in de ontwikkeling van de Neokidney (voorheen de draagbare kunstnier), een compact hemodialyse-apparaat voor thuis of op locatie, samen met onze internationale partners binnen het bedrijf Nextkidney. En we stimuleren snelle implementatie van deze en andere nieuwe apparatuur in de zorg. We maken daarvoor inzichtelijk aan welke randvoorwaarden nieuwe zorgvormen moeten voldoen om ze te kunnen implementeren. En we ondersteunen praktijkprojecten rondom slimme innovaties. Ook zetten we ons in om betrokken zorgpartijen onderling afspraken te laten maken over de bemensing en bekostiging van nieuwe dialysezorg.

Een belangrijke onderzoekspijler binnen het thema Nierfunctievervangende technologie is regeneratieve geneeskunde: onderzoek naar herstel van nierweefsel met lichaamseigen cellen en het maken van een 'nier op maat'. Dit gebeurt binnen het consortium RegMed XB. Een andere pijler is innovatie van hemodialyse. Dit gebeurt binnen het consortium NXTGEN HIGHTECH. De Nierstichting is partner in beide consortia. Regeneratieve geneeskunde kan echte oplossingen bieden, maar de weg daarheen is lang. Daarom werken we voor de korte termijn aan innovatie van hemodialyse.

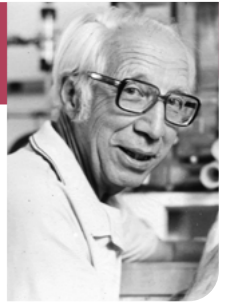

Resultaten 2023

80 jaar dialyse

Op 4 april 2023 was het 80 jaar geleden dat de eerste succesvolle dialysebehandeling plaatsvond. Het succes was te danken aan [prof. dr. Willem Kolff](#). Hij bouwde in de oorlogsjaren een dialysemachine in het stadsziekenhuis van Kampen. En redde daarmee het leven van patiënte Janny Schrijver. Voor deze gelegenheid organiseerden we op 4 april een minisymposium over de verschillende baanbrekende technieken die de komende decennia het leven met dialyse kunnen veranderen. Diverse onderzoekers vertelden over hun werk en hun drijfveren om te komen tot betere dialysetechnieken. [Kijk het videoverslag](#) voor een indruk van de kracht en het succes van het Nederlands onderzoeksveld.

Op 4 april 2023 zond RTV Oost een **documentaire** uit over Kolff.

Dialyse-innovatie: Neokidney en NXTGEN HIGHTECH

In 2023 startten de klinische testen voor de Neokidney (voorheen draagbare kunstnier). Deze doorlopen meerdere fases, waarvan de eerste inmiddels is afgerond. Het gaat tot nu toe om testen met losse onderdelen van de Neokidney. Die gaan nog tot in 2024 en 2025 door.

Na de [financieringsrondes uit 2022](#) betrokken we in 2023 vanuit het bedrijf Nextkidney nieuwe investeerders ter waarde van € 10,5 miljoen, waaronder een grote Franse zorgverzekeraar (MACSF). Dit biedt de financiële basis die we nodig hebben om de Neokidney de komende jaren verder te ontwikkelen.

Ook startten we in 2023 met de toekomstige productie van de Neokidney in Nederland. Dit vindt plaats binnen het NXTGEN HIGHTECH-programma, waar de Nierstichting nauw bij betrokken is. Het programma richt zich onder andere op de ontwikkeling van een platform voor versnelde productie en accreditatie van medische apparaten in Nederland. Onze betrokkenheid bij NXTGEN HIGHTECH versterkt het netwerk voor dialyse-innovatie.

Nieuw onderzoek: ureum wegvangen uit dialysaat

In 2023 kreeg dr. Karin Gerritsen, internist-nefroloog aan het UMC Utrecht, van de Nierstichting € 258.000 toegekend uit het Pionier+-programma om een nieuw type membraan te ontwikkelen dat ureum kan wegvangen uit dialysevloeistof. Zo'n nieuw soort membraan is nodig voor een volgende generatie draagbare kunstnieren, die nog kleiner worden en nog minder dialysevloeistof gebruiken. Vanwege twee hoopvolle nieuwe methodes die Gerritsen gaat testen, is de verwachting dat haar project een proof-of-concept oplevert van een zogeheten sorbent-membraansysteem dat efficiënt ureum verwijdert.

Meer aandacht voor 'Groene Dialyse'

De dialysebehandeling zelf heeft een grote ecologische impact, omdat het plastic afval oplevert en er veel zuiver water en energie voor nodig zijn. Om meer aandacht te vragen voor meer onderzoek naar betere vormen van dialyse die een kleinere ecologische voetafdruk hebben én beter passen in het leven van nierpatiënten, organiseerden we met onze Europese partners een bijeenkomst in het Europese parlement in Brussel.

Ook startte in 2023 het grote Europees project KitNewCare. Hierin vindt onderzoek plaats naar duurzame nierzorg, methoden om de ecologische voetafdruk van die zorg in kaart te brengen en naar vernieuwende slimme oplossingen, trainingen en richtlijnen. In het project is naast de European Kidney Health Alliance ook het UMCU een belangrijke partner.

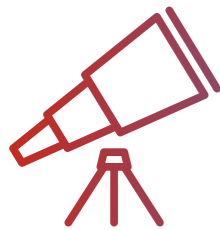
Zorgtransformaties voor thuisdialyse

In 2022 sloten partijen in het zorgveld het Integraal Zorg Akkoord. Daarin is

afgesproken dat zorgpartijen binnen hun eigen regio en met zorgverzekeraars samenwerking zoeken. Doel is te komen tot afspraken over nieuwe zorg die inzetbaar is in de eigen leefomgeving van de patiënt, liefst met minder inzet van zorgpersoneel en meer digitale hulpmiddelen. In 2023 zetten we een leernetwerk op en zorgden we ervoor – samen met de taskforce thuisdialyse – dat er afstemming plaatsvond tussen verschillende regionale initiatieven voor de verbetering en uitbreiding van thuisdialyse. In 2024 willen we dit netwerk voortzetten om ook via deze weg de komst van de Neokidney in de Nederlandse zorg voor te voorbereiden.

Nier op maat: vervolg RegMed XB

De ontwikkeling van een nieuwe nier uit stamcellen is nog niet in zicht, maar onderzoek binnen het Vlaams-Nederlands consortium **RegMed XB** levert veel kennis op over de isolatie en kweek van stamcellen. Onderzoekers van het UMC Utrecht, de TU Eindhoven en de Universiteit van Maastricht slaagden er in 2023 in om nierbuisjes te kweken met stamcellen uit de urine. Ook hebben zij de eigenschappen in verschillende kweekomstandigheden gekarakteriseerd. Verder is er een start gemaakt met het opzetten van een biobank voor nierbuisjes uit stamcellen.

Vooruitblik 2024

Innovatienetwerken

In 2024 blijven we de publieke-private innovatienetwerken voor kunstorganen (**NXTGEN HIGHTECH**) en regeneratieve geneeskunde (RegMed XB) ondersteunen en gaan we die uitbreiden. Op basis van behoeften van patiënten gaan we gewenste technologische oplossingen voor nierfalen definiëren.

Onze innovatieagenda, opgesteld vanuit de behoefte van patiënten, geeft richting aan toekomstig onderzoek. Met onze hightech partners starten we in 2024 met de bouw van een gezamenlijke infrastructuur waarmee we de productie van kleine prototypes snel kunnen opschalen en testen voorafgaand aan klinische studies. Als eerste worden onderdelen voor de Neokidney ontwikkeld in deze infrastructuur.

Dialyse-innovaties

In 2024 blijven we investeren in de ontwikkeling van productietechnologie voor dialyse-innovaties, in het bijzonder de Neokidney, in Nederland. Dit vindt plaats binnen het **NXTGEN HIGHTECH**-programma. Dit richt zich onder andere op de ontwikkeling van een platform voor versnelde productie en accreditatie van medische apparaten in Nederland, zoals die van dialysaatrecyclingsystemen, de volgende generatie (implanteerbare) dialysemembranen en oplossingen voor vaattoegangswegen voor dialyse.

Gekweekte mininieren

Daarnaast gaan we in 2024 een volgende stap te zetten richting een gekweekte nier. Met de reeds ontwikkelde mini-nierbuisjes wordt een mininier-op-een-chip ontwikkeld. Dit is in de eerste instantie bruikbaar als testplatform

en ziektemodel. De mininier-op-een-chip vormt later de opmaat naar kunstmatige nierbuisjes die de nierfunctie van patiënten kunnen ondersteunen of overnemen. Dit is veelbelovend: op kleine schaal kunnen nierbuisjes in een bio-artificiële nier al bepaalde functies van de nier overnemen. De haalbaarheid van een grotere bio-artificiële nier wordt in 2024 onderzocht in het project **BAK2theFuture**.

Netwerk voor zorginnovatie

Ook gaan we in 2024 het leernetwerk voor zorgtransformaties in thuisdialyse verder vormgeven. Nieuwe, duurzame en patiëntgerichte dialysezorg vereist namelijk niet alleen nieuwe technologie, maar ook nieuwe samenwerkingsverbanden en werkwijzen. We verwachten in enkele regio's groen licht voor de ontwikkeling en toepassing van nieuwe vormen van dialyse: tussen ziekenhuis en thuisdialyse in. De Nierstichting richt zich hierbij vooral op het verbinden en onderling leren van partijen in Nederland.

Een gezamenlijke innovatieagenda

In 2024 doen we onderzoek naar de wensen, behoeften en verwachtingen van nierpatiënten rond nieuwe behandelingen voor nierfalen. Vanuit het model van **Positieve Gezondheid** proberen we een vertaalslag te maken naar een technologische innovatieagenda die ons helpt gericht op zoek te gaan naar belangrijke technologieën en innovatiepartners.

2.3 Donatie en transplantatie

De Nierstichting wil bijdragen aan betere toegang tot transplantatiezorg, verbetering van de transplantatoeverleving en volledige donorinformatie, afgestemd op de behoeften van respectievelijk mensen die een transplantatie willen ondergaan en degenen die nierdonatie overwegen. Zo dragen we bij aan meer kwaliteit van leven en de zorg voor donoren.

Ambitie & aanpak

In 2030 wil de Nierstichting realiseren dat elke patiënt die getransplanteerd wil worden en hiervoor in aanmerking komt, toegang heeft tot transplantatiezorg. Die zorg draagt dan optimaal bij aan de levensverwachting en betere kwaliteit van leven, en is afgestemd op de behoefte van de transplantatiepatiënt.

Ook moet in 2030 elke (potentiële) nierdonor toegang hebben tot juiste en volledige informatie op basis waarvan hij of zij een weloverwogen keuze kan maken. Elke nierdonor moet dan optimale zorg ontvangen, eveneens afgestemd op diens behoeften. Die ambitie gaan we realiseren via de Routekaart Nierdonatie en Transplantatie, door te werken aan:

- Meer niertransplantaties (via postmortale en levende donoren) zodat de wachtlijst verdwijnt.
- Betere transplantatiekansen voor (complexe) patiënten.
- Hogere kwaliteit en langer functioneren van donornieren door selectie en/of behandeling en herstel van marginale donornieren.
- Een hogere levensverwachting door preventie en betere behandeling van complicaties.
- Passende begeleiding en ondersteuning voor alle getransplanteerde patiënten, afgestemd op hun situatie.
- Passende begeleiding en ondersteuning voor (potentiële) donoren.

Resultaten 2023

Routekaart Nierdonatie en Transplantatie gereed

Op 15 juni 2023, tijdens het Bootcongres van de Nederlandse Transplantatie Vereniging, presenteerde de Nierstichting de definitieve **Routekaart Nierdonatie en Transplantatie**.

De Routekaart, ontwikkeld samen met het nierveld, is een eerste stap naar meer succesvolle transplantaties. De routekaart geeft richting aan onderzoek en innovatie in de komende jaren, en aan verdere verbetering van de toegang tot en de kwaliteit van de transplantatiezorg.

Samenwerking Nierstichting en nwo: One Kidney for life

In 2023 startten NWO en de Nierstichting een nieuwe samenwerking gericht op de toepassing van innovatieve ontwikkelingen en op samenwerking tussen verschillende disciplines om de transplantatoeverleving te verbeteren. Het gaat om de onderzoeksall **One kidney for life**, die de ontwikkeling van nieuwe therapieën voor preventie en behandeling van niertransplantaatfalen mogelijk moet maken. Langere transplantatoeverleving verbetert de levensverwachting en kwaliteit van leven van niertransplantatiepatiënten. De call opent in januari 2024.

Succes nieuwe donorwet en aandacht voor donorregistratie

In 2021 vonden er 917 niertransplantaties plaats. In 2022 waren dat er 1.009. De opgaande lijn zette zich voort in 2023: toen zijn er 1.020 niertransplantaties uitgevoerd. Dit toont het succes van de nieuwe Donorwet: méér orgaantransplantaties.

Ondanks de positieve cijfers vroeg de Nierstichting in 2023 weer aandacht voor het belang van orgaandonatie. Via diverse media deelden we verschillende verhalen. De Nierstichting benadrukte daarbij dat de registratie van je keuze in het donorregister – welke keuze dan ook – helderheid geeft.

Proactieve rol Nierstichting/nvn bij evaluatie vws nieuwe donorwet

Halverwege 2023 startte vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de evaluatie van de nieuwe donorwet, uitgevoerd door Berenschot. De Nierstichting was actief betrokken bij de verschillende sessies

die werden georganiseerd in het kader van dit evaluatieonderzoek. Naast input voor het onderzoek deelden wij ons standpunt en onze aanbevelingen met vws en de minister. Ook plaatsten we nieuwsberichten en posts op sociale media over extern nieuws, cijfers en actualiteiten rond orgaandonatie en transplantatie.

Verbetering kwaliteit van transplantatiezorg

In 2023 begon de Nierstichting samen met het Landelijk Overleg Niertransplantatie (LONT) een landelijke samenwerking om de kwaliteit van de zorg voor niertransplantatiepatiënten en nierdonoren verder te verbeteren. Via kennisontwikkeling, kennisdeling en landelijke implementatie gaan we hier invulling aan geven.

Onderzoek naar nierdonatie en -transplantatie

In 2023 kende de Nierstichting verschillende beurzen toe voor onderzoek naar nierdonatie en -transplantatie. Onder meer aan prof. dr. Harry van Goor en dr. Jan-Stephan Sanders van UMC Groningen. Zij willen ophelderen **welke antistoffen betrokken zijn bij antistof-gemedieerde afstoting (ABMR)** op de lange termijn. Dat is namelijk nog niet bekend. Kruisproeven en risico-inschatting vóór een transplantatie kunnen ABMR kort na de transplantatie redelijk voorkomen. Maar late ABMR is helaas nog niet te voorkomen: ongeveer 1 op de 5 getransplanteerden krijgt hiermee te maken, ondanks medicijnen tegen afstoting. Van Goor: "Als we een aantal antilichamen vinden, kunnen we onderzoeken of die al eerder in het proces aanwezig zijn. Dan kunnen we een chronische afstootreactie eerder zien aankomen. En eerder ingrijpen."

Vooruitblik 2024

In afstemming met het LONT gaan de transplantatiecentra in 2024 aan de slag met twee landelijke projecten ter verbetering van de transplantatiezorg. Deze komen voort uit de Routekaart en worden gefinancierd door de Nierstichting. Het ene project richt zich op het wegnemen van (financiële) belemmeringen voor nierdonoren. Het andere betreft een onderzoek naar (verschillen in) het acceptatiebeleid voor postmortale donornieren. Begin 2024 leggen de transplantatiecentra projectvoorstellen voor aan de Nierstichting en het LONT; later in 2024 gaan de projecten van start. We verwachten dat deze projecten eind 2024 zijn gerealiseerd en dat de resultaten beschikbaar zijn voor landelijke implementatie.

Halverwege 2024 evalueert de Tweede Kamer de nieuwe donorwet. Ter voorbereiding hierop gaat de Nierstichting in gesprek met woordvoerders van politieke partijen en commissieleden, om ons standpunt onder de aandacht te brengen.

Naar verwachting eind 2024 worden twee grote interdisciplinaire onderzoeksconsortia gehonoreerd vanuit de Nierstichting NWO call One kidney for Life.

2.4 Kinderen

De Nierstichting wil gezonde nieren voor iedereen. Maar kinderen met een erfelijke of aangeboren nierziekte hebben nu nog geen kans op genezing. In en buiten de kindernefrologie zijn er wel interessante innovatieve ontwikkelingen die kansen bieden voor herstel of genezing. Daarnaast is optimalisering van de huidige behandelingen nodig, net als afstemming op de specifieke behoefte van het kind.

Ambitie & aanpak

De Nierstichting wil bereiken dat in 2035 kinderen met een erfelijke of aangeboren nierziekte weer toekomstperspectief hebben, in de vorm van nieuwe innovatieve behandelmogelijkheden. Concreet willen we realiseren dat 25% van de kinderen met een nierziekte is te genezen.

Daarnaast gaan we vroege opsporing van kinderen met verhoogd risico op nierschade verbeteren, en kindvriendelijke behandelingen realiseren binnen kindernefrologische zorg die (beter) aansluit op de behoeften van kinderen met een nierziekte en hun ouders/verzorgers.

De onderzoeksprioriteit voor dit thema is inzet van gen- en stamceltherapie gericht op het genezen en optimaliseren van de huidige medicatiebehandelingen.

Resultaten 2023

Om (financiering van) onderzoek mogelijk te maken naar de genezing van kinderen met een erfelijke of aangeboren nierziekte, richtte de Nierstichting in 2023 samen met alle kindernefrologische centra het samenwerkingsverband **Kidnie** op.

Samen met de kindernefrologische centra hebben we de uitgangspunten voor governance van Kidnie opgesteld en afgesproken hoe we tot een meerjarenonderzoeksplan gaan komen. We startten de voorbereiding van de fondsenwerving (waarbij we partners, ambassadeurs, actievoerders en donateurs betrekken), en de lancering van het merk Kidnie als sublabel van de Nierstichting.

“De unieke krachtenbundeling Kidnie maakt het mogelijk om baanbrekend onderzoek te financieren en te realiseren.”

Hilde de Rooij teamleider Kidnie

Vooruitblik 2024

Op zondag 18 februari 2024 lanceerden we het unieke samenwerkingsverband Kidnie, samen met betrokkenen uit de kindernefrologie, kinderen met een nierziekte en hun naasten. Dat gebeurde op de Jaap Eden IJbaan in Amsterdam.

Begin 2024 werken we een aanvraag uit, om te komen tot vroege opsporing (en follow-up) van behandelbare risicofactoren bij kinderen; ook zoeken we naar financiering hiervoor.

We streven ernaar om halverwege 2024 de governancestructuur voor de samenwerking en het meerjarenonderzoeksplan voor Kidnie gereed te hebben. In de eerste helft van 2024 formaliseren we de samenwerking met de zeven universitaire kindercentra in de Kidnie-samenwerkingsovereenkomst. Als het Kidnie-onderzoeksplan wordt goedgekeurd, start in de tweede helft van 2024 een eerste onderzoek gericht op de ontwikkeling van nieuwe behandelingen voor kinderen met een nierziekte. De behoeften van de kinderen en hun ouders vormen hierbij het uitgangspunt.

Daarnaast dienen we begin 2024 een aanvraag in bij de Nationale Postcode Loterij voor financiering van een extra project, voor onderzoek en kennisdeling rond de nierfunctie en nierschade bij vroeggeborenen op latere leeftijd. Met deze eerste stap willen we de landelijke invoering van vroege opsporing en follow-up van prematuur geboren kinderen met een verhoogd risico op nierschade mogelijk maken en nierschade zoveel mogelijk voorkomen. Ook verkennen we voor Kidnie de mogelijkheden voor een Droomfondsaanvraag bij de Nationale Postcode Loterij.

Verder gaan we in 2024 bouwen aan een Kidnie-community waarin kinderen met een nierziekte en hun familie centraal staan, omdat we vastbesloten zijn onze doelen zo snel mogelijk te bereiken en kinderen de zorgeloze toekomst te geven die ze verdienen. We laten Nederland kennismaken met Kidnie via fondsenwervende marketingcampagnes, een fondsenwervend evenement ('Racen naar genezen' op het Circuit van Zandvoort in november) en particuliere inzamelingsacties. Ook gaan we samenwerking bewerkstelligen met fondsen en bedrijven.

2.5 Leven met een nierziekte

De Nierstichting en de Nierpatiënten Vereniging Nederland zetten zich samen in voor een betere kwaliteit van leven voor mensen met een nierziekte, nierdonoren en alle naasten.

Ambitie & aanpak

We willen dat alle mensen die geraakt worden door een nierziekte ervaren dat ze zelf regie houden over hun leven. Ook willen we dat zij zich op de juiste manier ondersteund voelen, door zorgprofessionals én onze organisaties.

Concreet willen we daarom deze doelen realiseren:

1. Mensen die geraakt worden door een nierziekte maken gebruik van beschikbare en betrouwbare informatie en tools voor eigen regie, die wij ontwikkelen op basis van hun behoeften; ook stimuleren we bewustwording bij patiënten en naasten dat ze mede hun eigen rol kunnen bepalen bij het leven met een chronische ziekte.
2. In de zorg staan positieve gezondheidsbeleving en uitkomstgerichte zorg centraal, zowel tijdens gesprekken in de spreekkamer, als in de zorg die daarop volgt. Er is meer zorg op maat en minder onzinnige zorg. We zetten ons in voor begrijpelijke informatie over alle uitkomsten van die zorg en door het belang en perspectief van patiënten te benadrukken bij ontwikkelingen in de zorg.
3. Mensen met een nierziekte, mantelzorgers en nierdonoren voelen zich niet anders dan anderen als het gaat om inkomen en werk: ze willen werk behouden of vinden. Om dit te bereiken, creëren we bewustwording bij mensen met een nierziekte en mantelzorgers, maar ook bij werkgevers. En we bieden praktische ondersteuning.

Resultaten 2023

Om ondersteuning bij leven met een nierziekte te versterken, hebben we in 2023 dit thema meer richting en invulling gegeven, samen met betrokkenen. Zo startten we onder andere een online dialoog om te leren wat de behoeften zijn rond nierzorg van de toekomst, waaraan 75 mensen met zeer uiteenlopende achtergronden meededen. Daarnaast werkten we in 2023 samen met verschillende beroepsgroepen een strategie uit voor Samen Beslissen om ervoor te zorgen dat we gericht werken aan het bereiken van mensen met lage gezondheidsvaardigheden.

Verder startten we met het bieden van informatie en ondersteuning rond specifieke symptomen. In 2023 richtten we ons op **vermoeidheid**. De informatie en activiteiten hebben we bepaald naar aanleiding van een behoefte-onderzoek (454 respondenten) van begin 2023. De informatie ontwikkelden we samen met onderzoekers uit het PRO-guideproject, dat de Nierstichting financiert. Het behoefte-onderzoek over vermoeidheid was daarnaast aanleiding voor de Nierstichting om in 2023 een tweede onderzoek te financieren.

In 2023 zijn de eerste stappen gezet om het netwerk rondom de inbedding van patiëntgerapporteerde uitkomsten (PROMs) in de zorg te verbreden en te bestendigen. Het PRO-guideproject verbindt alle initiatieven rond de implementatie van PROMs (in de zorg van chronische nierschade, dialyse, transplantatie en conservatieve behandeling) en brengt die samen in een actief netwerk. Daarin worden kennis en ervaringen gedeeld en formuleren we een gezamenlijke ambitie.

Vooruitblik 2024

Na de eerste stappen richting bredere samenwerking in 2023, gaat een kwartiermaker in de eerste helft van 2024 een landelijke inventarisatie doen rondom PROMs. We willen in kaart brengen wat de wensen en behoeften zijn rond nieuwe zorg, om de onderzoekskaders te bepalen voor een nieuw PROMs-consortium. Doel van het consortium is om rondom de PROMs een stap te zetten in het veranderen van de zorg om echt een verschil te gaan maken voor de patiënt.

Ook in 2024 werken we verder aan goede informatie en ondersteuning rondom symptomen, vormgegeven aan de hand van behoefte-onderzoek. Dit jaar staan intimiteit, seksualiteit en relaties centraal.

2.6 Beter behandelen van acute nierschade

De Nierstichting wil chronische nierschade zo veel mogelijk voorkomen. Het vroegtijdig herkennen en optimaal behandelen van acute nierschade, is daarvoor belangrijk. Anders kan de plotse grote achteruitgang van de nierfunctie, die tienduizenden mensen per jaar overkomt, niet tijdelijk maar blijvend zijn. Dat gebeurt nu nog onnodig vaak. Deels doordat de behandelingen nog tekortschieten. En deels omdat de gevolgen van acute nierschade onvoldoende bekend zijn. Dat kan en moet beter.

Ambitie en aanpak

Het is de ambitie van de Nierstichting om chronische nierschade door acute nierschade te verminderen. Dat gaan wij doen door het bewustzijn te vergroten over de gevaren van acute nierschade op de korte en lange termijn, zowel in de zorg, als bij mensen die verhoogd risico lopen. Zo ver acute nierschade is te voorkomen, willen we dit realiseren. En we streven naar betere behandelingen voor acute nierschade.

De onderzoeksprioriteit voor beter behandelen van acute nierschade ligt nu bij betere herkenning en behandeling en dat begint bij het verkrijgen van betrouwbare cijfers over de incidentie en langetermijngevolgen van acute nierschade.

Resultaten 2023

Dit thema is nog nieuw. Ons doel voor 2023 was via verkenningen de scope te bepalen. En dat hebben we gedaan. In 2023 voerden we oriënterende gesprekken met artsen, onderzoekers en andere stakeholders in en buiten

het nierveld, om hun visie op acute nierschade te vernemen. Dit leidde tot verduidelijking van de problemen rond acute nierschade en wie we moeten betrekken bij een netwerk over acute nierschade.

Daarnaast financierden we twee onderzoeken rond acute nierschade vanuit het Kolff+-Programma. Hierover communiceerden we ook aan onze achterban.

De Nierstichting kende in 2023 twee Kolff+-beurzen toe voor onderzoek naar betere behandeling van acute nierschade

Acute nierschade die ontstaat tijdens ziekenhuisopnames wordt vaak te laat gezien en behandeld. **Dr. Christina Gant** gaat dit helpen voorkomen. Ze ontwikkelt een computerprogramma dat artsen tijdig waarschuwt voor nierfunctieproblemen bij patiënten: AKI-PATROL.

Prof. dr. Hjalmar Bouma gaat uitvinden hoe het herstel van acute nierschade werkt. Hij onderzoekt daarvoor mensen met sepsis: een ontstekingsreactie die zo ernstig is dat onder meer orgaanfuncties uitvallen. Van alle patiënten met sepsis, heeft de helft acute nierschade. Bij sommige mensen herstelt dit. Anderen houden er chronische nierschade aan over. Bouma wil uitvinden wat er gebeurt bij mensen die herstellen, om zo in de toekomst chronische nierschade te kunnen voorkomen.

Vooruitblik 2024

In 2024 zetten we onze verkenning onder stakeholders in het nierveld voort: we werken toe naar een kennisagenda. Ook werken we aan een plan om patiënten te betrekken bij ons werk aan dit thema. We willen in 2024 ervaringsverhalen verzamelen, die kunnen helpen bij bewustwording van de gevaren en mogelijke langetermijneffecten van acute nierschade.

2.7 Onderzoek & innovatie

Onderzoek is een activiteit die onze thema's mogelijk maakt en overstijgt. Daarom rapporteren we hier apart over. Waar relevant vermelden we individuele onderzoeken bij de thema's (2.1 t/m 2.6).

Met drie onderzoeksprogramma's geven we invulling aan ons **onderzoeksbeleid 'Succespaden naar impact'**: Missie+ en PIONIER+ en Kolff+ (zie kader). Een strenge en rechtvaardige beoordeling van aanvragen en lopende projecten is essentieel. We organiseren dit via internationale referenten, adviesraden (Wetenschappelijke Raad, ISAB), een Patiënten Advies Raad (NVN PARWO) en/of cofinancierende partijen zoals NWO en ZonMw.

Optimaal impact maken voor patiënten

De rode draad van ons onderzoeksbeleid is dat we nieronderzoek financieren

vanuit programma's die elkaar versterken en die bijdragen aan versnelde impact voor patiënten. We zetten ons in om ervoor te zorgen dat positieve wetenschappelijke resultaten opvolging krijgen richting behandelingen, zorg en andere concrete verbeteringen voor patiënten, samen met onderzoekers, patiënten en andere partijen die daarvoor nodig zijn.

Onderzoeksprogramma's Nierstichting

- **Missie+** geeft onderzoek vorm dat voortkomt uit de routekaarten van de thema's. Zo'n routekaart is een door het hele nierveld gedragen aanpak om de thema-ambities te realiseren en zo impact te maken.
- **PIONIER+** mobiliseert partners en middelen voor het nieronderzoek door het stimuleren van projecten in cofinanciering.
- **Kolff+** richt zich op de ontwikkeling en het behoud van onderzoektalent, creatieve en innovatieve ideeën en versnelling van succesvol onderzoek richting impact voor patiënten.

Resultaten 2023

In 2023 financierden we uit onze drie onderzoeksprogramma's vijftien excellente onderzoeksprojecten. Tien daarvan kwamen uit het Kolff+ Programma. Uit het PIONIER+ Programma financierden we vijf projecten. Onder andere onderzoek van dr. Karin Gerritsen (UMC Utrecht). Zij gaat slimme membranen voor hemodialyse verder ontwikkelen (zie 2.2). En een onderzoek naar technieken om beter te voorspellen of SGLT2-remmende medicatie bij individuele nierpatiënten beschermt tegen hartschade (Lily Jakulj, Amsterdam UMC).

Een greep uit het Kolff+ programma

Vanuit het Kolff+ programma kenden we tien excellente aanvragen toe. Kolff+ Talentbeurzen gingen onder meer naar onderzoek van **prof. dr. Hjalmar Bouma** (UMC Groningen) en **dr. Christina Gant** (UMC Utrecht). Zij werken aan betere behandelingen voor acute nierschade waardoor we chronische nierschade kunnen voorkomen (zie 2.6). Een Kolff+ Succes Aanjagerbeurs ging naar **dr. Sebastiaan Heidt** (UMC Leiden). Hij onderzoekt een nieuwe behandeling die de kans op een geschikte donornier vergroot voor mensen met nierfalen en heel veel antistoffen. Inspiratie voor dit onderzoek kwam van nierpatiënt, NVN-vrijwilliger en oud-wetenschapper Tony de Ronde (zie kader).

Samenwerking

We streven naar een optimaal ecosysteem voor onderzoek en innovatie rond nergeneeskunde. Daarom zijn we een vernieuwende, doorgaande dialoog begonnen met het nierveld. In 2023 voerden we meerdere pilots uit met Universitair Medisch Centra rond het thema's nierziekten. De dialogen waren voor beide partijen zeer informatief, en we kunnen veel van elkaar leren.

Een netwerk van ruim
3.600 zorgprofessionals
en onderzoekers
maakten het verschil.

Een eerste resultaat dat zich aftekent, is dat het grote belang naar voren komt van sterke regionale, nationale en internationale onderzoeksstructuren. Zoals de regionale organisatie vanuit een UMC, een krachtige samenwerking en ontwikkeling van strategieën op nationaal niveau, en de realisatie van grote onderzoeksinitiatieven en financiering op internationaal niveau. De Nierstichting wil te weten komen, wat wij nog meer kunnen doen voor een sterk ecosysteem voor nieronderzoek.

Nieronderzoek en innovatie: Research for Health Award

In 2023 reikten we voor het eerst de **Research for Health Award** uit, aan onderzoeker dr. Merel van Diepen en haar team (LUMC). De prijs is voor het beste afgeronde onderzoek. Met de prijs wil de Nierstichting enerzijds het belang en de urgentie van nieronderzoek sterker belichten en anderzijds bevorderen dat succesvol onderzoek ook leidt tot verbetering voor patiënten door de potentie voor impact als criterium te hanteren.

Dankzij Van Diepen en haar team, kunnen artsen straks beter voorspellen wat nierpatiënten kunnen verwachten in de toekomst en dus ook welke zorg optimaal is. Met betere voorspellingen kan een arts straks bijvoorbeeld beter samen met de patiënt het beste moment bepalen om dialyse te starten. En diens risico op beroertes en de kans op transplantatiesucces beter inschatten.

Samenwerking & cofinanciering: sneller meer impact

De Nierstichting zet zich actief in om grotere nier-gerelateerde innovatieve onderzoeksconsortia te realiseren. Samenwerking tussen meerdere onderzoekscentra, laboratoria en klinieken levert meer slagkracht op en we bereiken sneller meer resultaten. Daarvoor zoeken we actief naar cofinanciering. In 2023 gingen we hiervoor een partnerschap aan met NWO, ten bate van het thema Donatie & Transplantatie. En met succes. In 2023 startte het programma **One Kidney for Life**. Doel van het programma is onderzoek te stimuleren dat het succes en de levensduur van niertransplantaties gaat vergroten. Er is maximaal € 2.665.775 beschikbaar. De Nierstichting en NWO financieren elk de helft.

Inzicht in impact van onderzoek

Om goed te kunnen sturen op onderzoek dat impact heeft voor patiënten, startten we in 2023 met de ontwikkeling van impactindicatoren. Die geven antwoord op vragen als: hoe succesvol is een project? En: hoe denken de onderzoekers interessante resultaten verder te brengen naar impact voor patiënten? We willen systematisch inzichtelijk maken hoe groot de kans is dat een afgerond project concrete impact maakt en welke verbeteringen dat project al heeft gebracht. Deze manier om impact te bepalen is nog volop in ontwikkeling. Toch bereikten we in 2023 al resultaten.

In 2023 zijn totaal vijftien onderzoekprojecten afgerond. De meeste zijn volgens plan uitgevoerd; de onderzoeksvragen zijn succesvol beantwoord. Enkele projecten maakten al direct impact voor de patiënt. Bijvoorbeeld een nieuw instrument voor zelfmanagement dat leidt tot vermindering van hoge bloeddruk. En de verbeterde praktische richtlijn voor de behandeling van cystenieren. Maar ook betere diagnose en behandeling van een bepaalde, zeldzame nierziekte, door de vondst van nieuwe genvarianten die deze ziekte veroorzaken.

Andere resultaten zijn een eind op weg. Zoals een nieuwe test die de activiteit meet van het complementsysteem (onderdeel van de afweer) en inzetbaar is bij transplantatiepatiënten. En een nieuw medicijn met vertraagde afgifte tegen een kindernierziekte. Net als een nieuwe test die het risico aantoot op hart- en vaatziekten bij nierpatiënten.

De weg van onderzoek naar patiënt is lang. Succesvol onderzoek leidt niet per definitie tot verbetering voor de patiënt. Daarom kijken we hoe een project bijdraagt aan impact – en stimuleren we dit actief. En ook dit bracht in 2023 succes. Zo kende ZonMw subsidies toe voor grote studies met patiënten, bijvoorbeeld om een combinatie van medicijnen te testen bij cystenieren. Daarnaast was er een studie betaald door de Nierstichting die ophelderde **waarom oudere transplantatiepatiënten een kleiner risico lopen op afstoting**; in een grote vervolgstudie gaan de onderzoekers testen hoe we de medicatie van oudere ontvangers kunnen afbouwen. En een succesvol onderzoek naar genetische oorzaken van nierziekte bij kinderen, leidde tot een nieuw Nierstichtingconsortium.

Soms is het noodzakelijk projecten aan te passen. Onderzoek gaat immers gepaard met onvoorziene ontwikkelingen: nieuwe wetenschappelijke inzichten, nieuwe kansen die een project zelf oplevert, maar ook tegenvallers. De Nierstichting stemt in met wijzigingen als die goed zijn onderbouwd en het project gericht blijft op het oorspronkelijk doel. Een project richtte zich bijvoorbeeld op ontwikkeling van een nieuw model om te komen tot nieuwe middelen tegen cystenieren. Dit lukte niet goed; het project zette koers richting een eenvoudiger model dat toch goed bruikbaar is. Of denk aan een e-health-project dat door de COVID19-pandemie onvoldoende deelnemers kreeg; de beloofde producten zijn wel ontwikkeld, zoals een persoonlijke patiëntprofielkaart, maar de effectiviteit moet nog worden onderbouwd.

In memoriam: Tony de Ronde

Tony de Ronde was eerder moleculair viroloog en werd later bevlogen vrijwilliger bij de NVN. Hij kende als geen ander het belang van nieronderzoek. De Ronde had nefronoftise en onderging drie keer een niertransplantatie. **De NVN roemt zijn ambassadeurschap voor nierpatiënten en zijn alom gewaarde positief kritische feedback.** Ook dacht hij actief mee over onderzoek. Na publicaties over nieuwe kankerbehandelingen, benaderde hij enkele jaren geleden onderzoeker Sebastiaan Heidt (LUMC) met de vraag of het principe van die behandeling bruikbaar was om acute afstoting van donornieren te voorkomen bij mensen die door de vele antistoffen in hun bloed haast geen geschikte donornier kunnen vinden. Heidt pakte het idee op en ontving in 2023 een Kolff+-beurs. Tony de Ronde zal de resultaten van het door hem geïnspireerde onderzoek helaas nooit kennen. Hij overleed op 4 september 2023 aan de complicaties van zijn derde niertransplantatie.

2.8 Fondsenwerving: inspireren en verbinden

Om meer impact te realiseren voor nierpatiënten is meer geld nodig. Een sterke verbinding met ambassadeurs, partners en het publiek is daarvoor onontbeerlijk. Daarom inspireren en stimuleren we hen om met ons mee te doen, via de collecte, fondsenwervende campagnes, evenementen, acties en andere activiteiten.

Daarnaast zetten we onze inkomsten actief en gericht in om cofinanciering te stimuleren en publiek-private samenwerkingen aan te jagen en te organiseren die bijdragen aan onze missie. Behalve dat deze multiplierstrategie meer geld oplevert voor onderzoek en innovatie, vermenigvuldigt deze ook de betrokkenheid van (publieke en private) stakeholders. Daardoor lukt het beter om de broodnodige grotere en complexere innovaties en wetenschappelijke doorbraken te realiseren. Relevant nieronderzoek krijgt zo bijvoorbeeld meer ruimte in grotere, ziekte-overstijgende onderzoeksconsortia.

Resultaten 2023

De Nierstichting heeft in 2023 totaal € 18,7 miljoen aan fondsen geworven.

Multiplierstrategie opnieuw succesvol

In 2022 boekten we voor het eerst op grote schaal succes met onze multiplierstrategie. In 2023 staken we veel tijd in het goed opstarten van de grote initiatieven.

In 2023 investeerde de Nierstichting totaal € 3.941.632 in verschillende onderzoeks- en innovatieprojecten en consortia. Dankzij onze multiplierstrategie kwam daar € 13.638.335 cofinanciering bij. Het totaal besteedbare bedrag kwam dus uit op € 17.579.967: ruim 3,5 keer zo veel als we zelf investeerden.

De cofinanciering bestond uit:

- € 2.680.035 cofinanciering die we realiseerden door samenwerking in consortia;
- € 458.300 die we ontvingen van Health-Holland (Topsector Life Sciences) in het kader van de TKI-regeling en die wij toekenden aan twee publiek-private samenwerkingen;
- € 10,5 miljoen investeringen voor Neokidney (zie 2.2).

NWO cofinanciert One Kidney for life

Door samenwerking met NWO startte in 2023 het onderzoeksprogramma One Kidney for Life (zie 2.7). Er is maximaal € 2.665.775 beschikbaar. De Nierstichting en NWO financierden elk de helft.

Collecte, In Actie Voor de Nierstichting & donateurs

Dankzij de inzet van totaal 36.000 vrijwilligers in 2023 bracht de collecte € 3,1 miljoen op (evenveel als in 2022). Daarvan werd € 553.049 gedoneerd via een QR-code die huis-aan-huiscollectanten aanboden naast de mogelijkheid van een contante donatie. En € 244.839 van de totale opbrengst kwam binnen dankzij 3.013 online collectanten die een digitale collectebus aanmaakten (2022: 4355). Om aandacht te vragen voor onze collecteweek voerden we campagne samen met onze Strijders (patiënten, hun familie, nierdonoren, collectanten en donateurs, onderzoekers en artsen). Mede daardoor bereikten we tijdens de collecteweek zo'n vier miljoen huishoudens.

Naast die ruim drieduizend online collectanten vonden er door het jaar heen ook nog 162 acties plaats om geld in te zamelen voor nierpatiënten. Dat is lager dan in 2022 (805). Door een tekort aan capaciteit lag de prioriteit rond fondsenwerving niet bij acties. Wel hebben we gewerkt aan een nieuwe strategie op In Actie Voor de Nierstichting.

De Nierstichting ontving in 2023 giften van totaal 121.642 donateurs (particulieren en bedrijven). Via direct mailings brachten we persoonlijke verhalen en baanbrekend onderzoek onder de aandacht.

Ruurdje de Vries-prijs

De Nierstichting reikt jaarlijks de Ruurdje de Vries-prijs uit aan een vrijwilliger van bijzondere verdienste. Dit jaar ging de prijs naar Elles van der Schaaf. Zij zet zich al 24 jaar in voor Wisselwerking, hét tijdschrift voor en door nierpatiënten, donoren en hun naasten. Eerst als redacteur, en de laatste jaren als tekstcorrector. Tussen de bedrijven door schonk zij vorig jaar, op haar 80ste, een nier aan haar volwassen dochter. Nierstichtingdirecteur Tom Oostrom: "Zeer bewonderenswaardig. Elles is een voorbeeld voor vele anderen."

Coast to Coast Challenge & andere evenementen

In 2023 organiseerden we voor het eerst én met succes het fondsenwervende evenement **Coast to Coast Challenge**. Maar liefst 107 deelnemers deden mee aan dit uitdagende fietsevenement, waarbij je alleen of in estafettevorm binnen 24 uur 500 km aflegt: van Zoutkamp naar Zoutelande. De doelstelling van deze eerste editie was om € 125.000 in te zamelen. Dat haalden we ruim: Coast to Coast Challenge bracht € 137.000 op.

De opbrengst uit de samenwerking met Stichting Rotary Santa Run bedroeg in 2023 € 9.500. Drie Rotary's doneerden een deel van de opbrengst van hun lokale Rotary Santa Run aan de Nierstichting. De opbrengst is lager dan die in 2022 (€ 16.000 uit vijf lokale Santa Runs); dit is te beschouwen als natuurlijk verloop: de driejarige samenwerking die we afspraken bij aanvang in 2015, heeft zich inmiddels al bijna tien jaar uitgestrekt.

Partners & ambassadeurs

Diverse partners steunden in 2023 onze campagne **Smaakmakers**, waarmee we chefs, restaurants, horecaopleidingen én het publiek bewust willen maken van het belang van minder zout (zie 2.1). Financiële steun kwam van partners Scelta Mushrooms, Verstegen, Koppert Cress, Tromp & Rueb en HelloFresh. Bijdragen in kind kwamen van Gastronomixs en Ofyr. Daarnaast zijn er bedrijven die ons steunden met een actie, zoals Kaartje2go, Dell, Climpex en Care4Care.

Ook onze ambassadeurs zetten zich op voortreffelijke wijze in voor de Nierstichting. Dat zijn Stanley Burleson, Mirjam de Graaff, Petra Laseur, Maarten Tjallingii, Michael van Praag en Sandra Ysbrandy.

Nalatenschappen

De opbrengst vanuit nalatenschappen in 2023 is € 8,25 miljoen. Dit is ruim hoger dan begroot, dankzij een zeer grote nalatenschap. De Nierstichting bracht via campagnes de mogelijkheid van nalaten jaarrond onder de aandacht.

Inkomsten uit loterijen

Elk jaar ontvangt de Nierstichting bijdragen uit de VriendenLoterij, de Nationale Postcode Loterij en de Lotto (onderdeel van De Nederlandse Loterij). Daar zijn we erg dankbaar voor. De bijdrage van de Lotto zetten we in voor het landelijke programma de Gezonde Generatie.

Loterij	Bijdrage 2023	Uit
VriendenLoterij	€ 357.298	Geormerkte loten
Nationale Postcode Loterij	€ 900.000	Jaarbijdrage
De Nederlandse Loterij	€ 463.433	

2023: groot mediabereik

Free publicity

847
keer

Nierstichting & thema's genoemd

Bereik

99
mln.

contactmomenten

Mediawaarde

1,1
mln.

PR-waarde

2,1
mln.

Website & social media

Nierstichting.nl
1.650.097
paginaweergaves

Facebook
87.593 volgers
(interactieratio: 3,53%)

Instagram
6.158 volgers
(interactieratio: 3,30%)

LinkedIn
4.691 volgers
(interactieratio: 6,40%)

X (Twitter)
15.000 volgers
(interactieratio: 3,84%)

3

Organisatie en bedrijfsvoering

Wat de Nierstichting wil bereiken is enerzijds een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering en anderzijds betrokken, gemotiveerde en duurzaam inzetbare medewerkers. Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal: zij maken het verschil. Met hen komen we tot een duurzame, servicegerichte en slagvaardige organisatie die haar ambities realiseert.

We waarborgen onze continuïteit en zijn aantoonbaar in control, door goed risicomanagement en sturing op basis van betrouwbare en actuele rapportages.

3.1 Organisatie en medewerkers

Wegens de gezamenlijk ingezette **KOERS** werkten de Nierstichting en de NVN (gevestigd in Bussum) al sinds 2022 samen aan de missiedoelen en thema's (zie **Hoofdstuk 2**). Per 1 januari 2023 zetten we de volgende stap, we hebben de nieuwe organisatie-inrichting geïmplementeerd: medewerkers van de Nierstichting en de NVN werken nu in twaalf expertiseteams, volgens het principe 'een team, een taak', aan de gezamenlijke thema's.

Bij de Nierstichting werken 70 medewerkers (59,5 fte) en ruim 40.000 vrijwilligers. Bij de NVN werken 21 medewerkers (16,33 fte) en 140 vrijwilligers. Aan elk thema hebben we een compacte groep medewerkers uit die expertiseteams verbonden, met de voor dat thema relevante expertises. Het is de bedoeling dat de twaalf teams snel kunnen schakelen en inspelen

Ruim **40.000** vrijwilligers kwamen in actie.

Wouter Eijgelaar, Mischa Hornman, Tom Oostrom en Jasper de Boom

op ontwikkelingen. Zo maken de Nierstichting en de nvn beter gebruik van elkaars expertise, versnellen we processen, ronden we meer projecten succesvol af en maken we samen meer impact. Zo hebben we een wendbare organisatie gecreëerd.

De expertiseteams worden geleid door het gezamenlijke managementteam (MT) van de nvn en de Nierstichting. Het MT bestond in 2023 uit Tom Oostrom (directeur Nierstichting), Marja Ho-dac (directeur nvn) en de managers van drie afdelingen Wouter Eijgelaar (Impact & Innovatie), Marten van der Leest (Merk, Marketing & Communicatie, per 1 september 2023) en Mischa Hornman (Financiën & Bedrijfsvoering). Tom Oostrom legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht van de Nierstichting.

Aangezien de Nierstichting en de nvn juridisch gezien verschillende entiteiten zijn, verzorgen we elk apart een jaarverslag. Zie voor het nvn-jaarverslag [nvn.nl](https://www.nvn.nl).

12 Expertiseteams Nierstichting & nvn

- **Behoeftte & Participatie**
- **Patiënteninformatie & -ondersteuning**
- **Onderzoek, Innovatie & Financiering**
- **Positionering & Beïnvloeding**
- **Content, Media & Kanalen**
- **Publieksmarketing & Proposities**
- **Regiomanagement & Collecte**
- **Netwerk & Partnerships**
- **Programma- & Projectsupport**
- **Directiesecretariaat & Officemanagement**
- **ICT & Informatiebeveiliging**
- **Finance & Business control**

6 inhoudelijke thema's

1. **Gezonde nieren**
2. **Nierfunctie-
vervangende
technologie**
3. **Donatie en
transplantatie**
4. **Kinderen**
5. **Leven met een
nierziekte**
6. **Beter behandelen**

Organisatieontwikkeling en implementatieplan 'Samen op KOERS'

De Nierstichting en de nvn hebben de wens de gezamenlijke werkorganisatie te formaliseren. In 2023 is onderzocht welke governance hierin passend is. We hebben besloten om een Vereniging te behouden voor mensen die geraakt worden door een nierziekte of die zich betrokken voelen bij nierziekten. Daarnaast behouden we een Stichting. We streven naar een samenvoeging van beide werkorganisaties, zodat medewerkers van de Nierstichting en de nvn per 2025 echte collega's worden.

Om met de gezamenlijke organisatie-inrichting optimaal onze doelen te bereiken, startten we in 2023 een organisatie-ontwikkelingstraject. Dit is gericht op wendbaarheid van de organisatie via korte cyclische werkwijzen, effectieve samenwerking & afstemming en de versterking van de lerende organisatie met een cultuur van continu verbeteren.

Een extern bureau ondersteunt ons hierbij. Er is een organisatie-analyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in onze huidige manier van werken. Het bureau bracht in kaart hoe het werk nu is georganiseerd, hoe tevreden we daarover zijn, wat de bestaande structuren zijn, en hoe we samenwerken en aansturen. Ook het verandervermogen en de veranderpotentie van de organisatie is onderzocht. Op basis van deze analyse is het implementatieplan opgesteld 'Samen op KOERS', inclusief stappen voor realisatie van de doelstellingen van het organisatie-ontwikkelingstraject. In 2024 voeren we dit plan uit.

HR-beleid

We faciliteren, stimuleren en motiveren onze medewerkers om hun werk zo goed en plezierig mogelijk uit te voeren. We zorgen ervoor dat medewerkers zich betrokken voelen bij de organisatie en haar doelstellingen en dat zij duurzaam inzetbaar zijn:

- Successen plenair met elkaar delen.
- Medewerkers informeren over onze belangrijkste projecten.

- Medewerkers betrekken bij het maken van plannen en activiteiten.
- Een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers; om de impact van ons werk als NSN en NVN zichtbaar te maken, maakten we het ook in 2023 weer mogelijk om het dialysecentrum Tergooi te bezoeken.

In 2023 heeft de Nierstichting een HR-adviseur aangesteld, zodat HR beter raakt ingebed in de organisatiestructuur.

We willen de talenten en kwaliteiten van onze medewerkers nog beter leren kennen, zodat zij die optimaal inzetten voor de succesvolle realisatie van onze missie. Op een laagdrempelige manier hebben we medewerkers uitgenodigd om samen de veranderingen vorm te geven. Er is in 2023 een periodieke Pulsemeting gedaan bij alle medewerkers van de Nierstichting en de NVN. Daaruit blijkt dat steeds meer medewerkers positief staan tegenover de organisatietransitie en de informatievoorziening over alles wat hiermee te maken heeft. Ook hebben we, samen met de NVN, een Medewerkers Betrokkenheidsonderzoek (MBO) uitgevoerd (respons 86%). Dit is de nulmeting voor de organisatieontwikkeling waarmee we in 2024 gezamenlijk van start gaan. Er bleek een hoge mate van betrokkenheid en grote

veranderbereidheid; die geven aan dat we samen klaar zijn voor de volgende stappen in de samenwerking.

Tijdens de maandelijkse interactieve bijeenkomsten 'Blik op de Maand' komt een diversiteit aan onderwerpen aan bod, met focus op successen en lopende of nieuwe projecten. We ervaren hier gezamenlijkheid en schetsen met elkaar ook beelden van de toekomst. Deze bijeenkomsten worden goed bezocht en gewaardeerd; we sluiten ze steeds af met een informeel moment om elkaar als collega's op een ontspannen manier te leren kennen.

Aangezien we begin 2023 in nieuwe teams gingen samenwerken, organiseerden we begin 2023 een gezamenlijk ontbijt om elkaar beter te leren kennen.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad heet bij de Nierstichting de Raad van Betrokkenheid (de Raad). De Raad streeft naar een organisatie waar mensen naar elkaar luisteren, met elkaar samenwerken en initiatieven nemen. Namens het personeel voert de Raad overleg met de Nierstichting als werkgever, over het ondernemingsbeleid en de personeelsbelangen. De Raad heeft daarbij oog voor zowel de belangen van het personeel als die van de organisatie.

Op 31 december 2023 bestond de Raad uit Martijn Ubbink, Hilde de Rooij, Marianne van der Pijl, Manon Tjoa en Jasper Boomker. De Raad werkt samen met de NVN-personeelsvertegenwoordiging, die bestaat uit Linda Giesen en Simone Zijlstra.

In 2023 kwam de Raad formeel twaalf keer bij elkaar. Er was elf keer formeel overleg met (de vertegenwoordiger van) de bestuurder. De Raad gaf instemming of advies over verschillende onderwerpen, waaronder:

- organisatietransitie;
- organisatieontwikkeling;
- medewerkersbetrokkenheidsonderzoek;
- vitaliteitsactiviteiten;
- verzuimcijfers;
- arbeidsreglement.

De Raad is uitgebreid geïnformeerd over en nauw betrokken geweest bij de KOERS-transitie en de organisatieontwikkeling en heeft in dit traject een belangrijke adviserende rol gehad.

De Raad heeft in maart en in december 2023 overlegd over de algemene gang van zaken met de Raad van Toezicht, de directeur en de manager Bedrijfsvoering. Dit overleg (artikel 24 van de Wet op de ondernemingsraden) is bedoeld om de Raad te informeren over zaken die (gaan) spelen in het daaropvolgende halfjaar tot jaar.

Medewerkers in cijfers

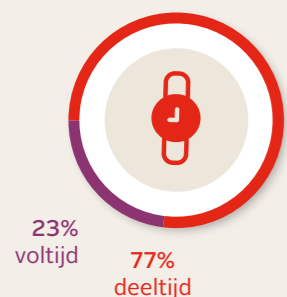
(Peildatum 31 december 2023)

6,71%
gemiddeld
verzuim

70 | 59,5
medewerkers
FTE
21% man | 79% vrouw

12 in dienst
6 uit dienst

Dienstbetrekking

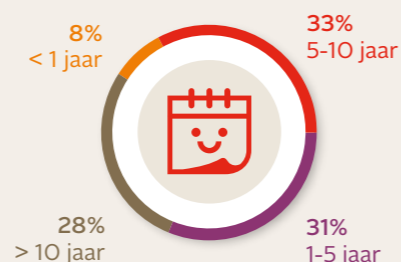
gemiddeld 32 uur per week

Leeftijdsverdeling

gemiddeld 52 jaar

Aantal jaren in dienst

gemiddeld 7,8 jaar

3.2 Bedrijfsvoering

ICT

In 2023 stonden de ICT-inspanningen voornamelijk in het teken van het waarborgen van continuïteit. Onze focus lag op implementatie van kleine, doelgerichte verbeteringen aan diverse systemen en processen. Deze aanpak heeft geleid tot een robuuster ICT-landschap in brede zin. Tevens zijn we intensiever gaan sturen op Key Performance Indicators (KPI's). We implementeerden een gericht KPI-framework, waardoor we een duidelijker inzicht kregen in de prestaties van onze ICT-processen en -systemen. De inzet van KPI's helpt ons meetbare doelen te stellen en de voortgang ervan op systematische wijze te monitoren.

In lijn met onze focus op continuïteit en verbetering, hebben we in 2023 ook het ICT-kennisniveau van onze medewerkers verbeterd. Door gerichte trainingen en educatieve programma's hebben we actief de digitale vaardigheden en kennis van ons team versterkt. Deze investering in onze medewerkers is essentieel om de huidige operationele efficiëntie te waarborgen en voorbereid te zijn op toekomstige uitdagingen in de snel evoluerende wereld van informatietechnologie.

Tot slot begonnen we in 2023 met het traject richting de beoogde personele fusie tussen de Nierstichting en de NVN, wat ook impact heeft op ICT. We ontwikkelden (concept)plannen en strategieën waarmee we deze fusie in de nabije toekomst concreet gaan uitvoeren.

Inkoop

In 2023 hebben we het contractbeheer in Elvy afgebouwd. Deze module in het inkoopstelsel bracht uiteindelijk niet de efficiëntie die we voor ogen hadden. Daarom hebben we het oorspronkelijke contractenregister heringericht en opnieuw geoperationaliseerd. Om te zien waar we kunnen besparen op inkoop, hebben we allereerst kritisch gekeken naar ons leveranciersbestand. In 2024 zetten we dit door; dan harmoniseren we de inkoop van de Nierstichting en de NVN vanwege (de voorbereiding op) de gezamenlijke organisatie-inrichting.

Financiële administratie

In 2023 hebben we de financiële rapportage op themaniveau ingericht. Vanaf april konden we deze nagenoeg maandelijks delen met de budgethouders. Verder zijn we begonnen met het inrichten van een financiële rapportage in PowerBI. Daar gaan we in 2024 mee verder.

Integriteit

Het integriteitsbeleid beschrijft de verantwoordelijkheden, de typen schendingen van integriteit, de gedragsregels, het meldpunt en het meldingsproces. We beschrijven ook hoe we integer gedrag bevorderen; onder meer via moreel beraad, wat bijdraagt aan het morele leerproces.

Er zijn in 2023 geen (vermoedens van) schendingen gemeld.

Risicomanagement

De Nierstichting streeft ernaar te voldoen aan geldende wet- en regelgeving. Daarnaast vinden wij beheersing van risico's die we lopen belangrijk; we besteden daar veel aandacht aan. Belangrijke aandachtsgebieden in ons risicomanagement zijn financiën, reputatie, processen, fraude, ICT-security en (privacy-) compliance.

De risicobereidheid voor compliance en fraude is nul. De risicobereidheid voor financiën en reputatie is laag. We streven naar een solide financiële positie, zodat er financiële armslag is om innovatieve projecten te kunnen uitvoeren. Reputatie is van groot belang; we besteden veel aandacht aan het voorkomen van reputatieschade.

Op operationeel en strategisch gebied is de risicobereidheid laag tot gemiddeld. We streven naar continuïteit van de activiteiten en zijn bereid om risico te nemen voor innovatieve initiatieven en projecten die onze doelstellingen helpen te realiseren.

De risico's die wij voor ons zien, werken we uit in een 'risico framework'. Het MT beoordeelt dit framework jaarlijks. Het schat dan in hoe groot de kans en impact van risico's zijn en welke beheersmaatregelen nodig zijn. Het MT informeert vervolgens de Raad van Toezicht. Eens per kwartaal bespreekt het MT mogelijke risico's en kansen om zo periodiek te toetsen of bestaande beheersmaatregelen nog volstaan.

Risicomanagement is geïntegreerd in een eerder ontwikkeld afwegingskader en daardoor verankerd in de besluitvorming over projecten en initiatieven. Doen zich externe gebeurtenissen voor waardoor de Nierstichting (kans op) risico's loopt, dan maken we eveneens een inschatting van de impact op de belangrijkste risicogebieden. Hiervoor hanteren we scenario-analyses.

Toetsinstrumenten

We zetten regelmatig toetsinstrumenten in om ons scherp te houden en verbeterpunten in kaart te brengen. Zo toetsen we jaarlijks ons kwaliteitssysteem, omdat we willen blijven leren en verbeteren. In 2023 ontvingen we wederom het C110-keurmerk. Hiermee blijft de Nierstichting voldoen aan ISO 9001:2015, dat onder meer eisen stelt aan de organisatie, kernprocessen, mensen en resultaten.

In het kader van onze CBF-erkenning heeft in 2023 een hertoetsing plaatsgevonden waarin de compliance van de Nierstichting aan de kwaliteitsstandaard van de Erkenningsregeling is getoetst. De uitkomst was positief. De erkenning van de Nierstichting als goed doel is voortgezet.

Ruim **35.000**
collectanten liepen mee.

Om onze reputatie te monitoren, houden we (sociale) media in de gaten. We monitoren doorlopend hoe er over ons gesproken wordt. En we hebben voortdurend aandacht voor risico's als gevolg van negatieve publiciteit in de goede-doelenbranche: dit kan de beleving van de Nierstichtingachterban beïnvloeden. Zo hebben we vroegtijdig inzicht in het sentiment van onze doelgroepen en issues die (mogelijk) spelen, en kunnen we waar nodig gerichte actie ondernemen. We werken hiervoor met monitoringtools en een actief webcare-team; we hanteren mediaprotocolen, een communicatieplan voor calamiteiten en trainen jaarlijks op basis van een crisissimulatie.

Met een interne audit toetsen we daarnaast jaarlijks een relevant en actueel proces of onderwerp. In 2023 startten we het organisatieontwikkelingstraject met een brede organisatieanalyse. Daarom is er in 2023 niet ook nog een interne audit uitgevoerd.

Jaarlijks toetsen we de administratieve organisatie en de interne controlemaatregelen. We werken standaard met het vierogenprincipe: betalingen moeten door minimaal twee personen worden goedgekeurd. Ook werken we volgens de richtlijnen van Goede Doelen Nederland. Bij veranderende wet- en regelgeving passen wij onze procedures en werkwijzen daarop aan.

Risico's en onzekerheden – gevolgen van de coronapandemie

Het uitdoven van de coronapandemie heeft in 2023 een positieve invloed gehad op onze organisatie. Enerzijds doordat collega's minder of niet meer ziek werden door COVID-19. Anderzijds vielen organisatorische problemen door de pandemie (die bijvoorbeeld volgden uit lockdowns) weg, zodat onze fondsenwervende activiteiten weer normaal uitvoerbaar waren.

Toekomstverwachting

Helaas bleef in 2023 de oorlog in Oekraïne voortduren. Daarnaast begon in oktober het gewelddadig conflict tussen Israël en de Palestijnse gebieden. Naast menselijk leed hebben deze gebeurtenissen ook impact op de financiële markten. Bijvoorbeeld door scheepsvaartbelemmeringen in het Suezkanaal en schommelingen in de olieprijs als gevolg van de oorlogen. Gezien de lange beleggingshorizon geven de recente gebeurtenissen geen aanleiding om ons defensieve beleggingsbeleid aan te passen. Wij blijven dit samen met onze vermogensbeheerders goed monitoren.

De periode van extreem hoge inflatie lijkt achter ons te liggen. De rentes zijn in snel tempo gestegen door toedoen van de centrale banken, om de economie af te koelen en inflatie te bedwingen. De keerzijde is dat Nederland in een milde recessie is beland. Daarom verwachten experts voor 2024 slechts een beperkte economische groei. Bovendien verwachten ze dat in 2024 de rente weer zal dalen. De inflatie van de afgelopen periode heeft wel geleid tot structureel hogere kosten, voor inkoop, beheer, administratie en fondsenwerving.

De ontwikkelingen op de woningmarkt kunnen invloed hebben op de nalatenschappen. Afgelopen jaar was er nog sprake van 'afkoeling' van de huizenprijzen, maar de grootbanken verwachten nu weer een stijging. Ook wisselende energiekosten en het energielabel hebben invloed op de woningwaarde. Eveneens relevant voor de toekomst is de politieke aardverschuiving die in Nederland heeft plaatsgevonden. In 2024 zijn er wereldwijd verkiezingen die potentieel veel veranderingen teweeg kunnen brengen in de mondiale politiek en de wereldwijde economie.

Welk effect de economische en geopolitieke gebeurtenissen uiteindelijk hebben op de inkomsten en doelbestedingen, blijft onzeker. De Nierstichting gaat door met scenario-analyses om adequaat in te spelen op de veranderende omstandigheden.

Maatschappelijk verantwoord handelen

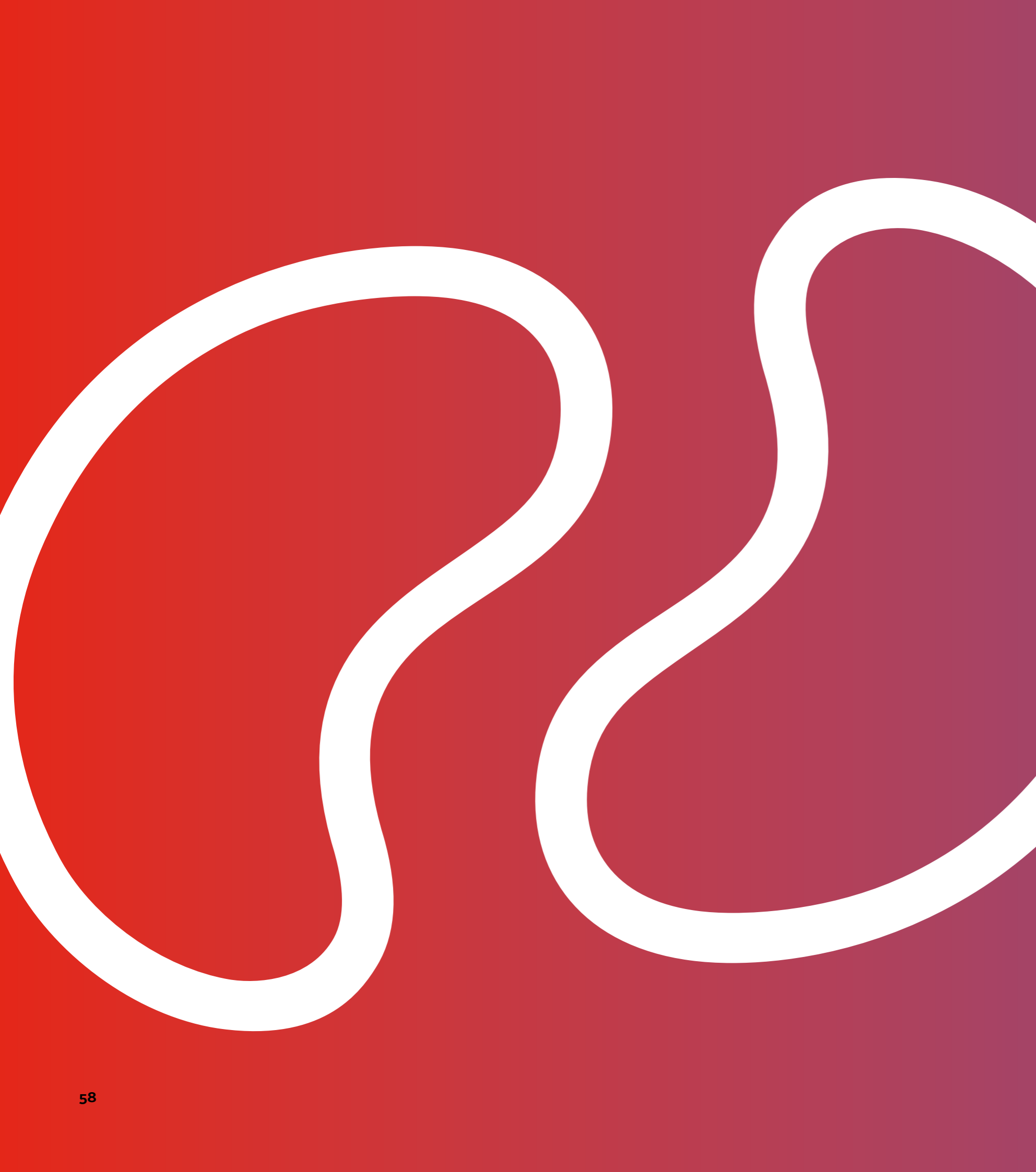
De Nierstichting spant zich in voor een gezondere samenleving en draagt daarmee bij aan de duurzaamheidsagenda van de Verenigde Naties. Vanwege onze inzet voor nierpatiënten en het voorkomen van nierschade, ligt de focus voornamelijk op het Sustainable Development Goal 'Good Health and Well Being'. Bij de uitvoering van onze activiteiten hebben ook andere aspecten van maatschappelijk verantwoord handelen onze aandacht. Denk aan samenwerken met leveranciers die:

- actief een lagere milieubelasting nastreven bij de productie en verpakking van goederen en diensten;
- garanderen dat zij bij het vervaardigen en/of leveren van producten of diensten geen gebruik maken van dwangarbeid, kinderarbeid of uitbuiting; noch hun toeleveranciers of onderaannemers.

De logistiek van materialen voor de jaarlijkse collecte wordt verzorgd door een extern bedrijf waar mensen werken met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de collecte-organisatie gebruiken we 100% natuurlijke en composteerbare tassen; dat voorkomt gebruik van zo'n 35.000 plastic tassen (per jaar).

Grote, toegezegde bedragen, voor onder meer langlopende onderzoeken en borging van de continuïteit, reserveren we en beleggen we op een verantwoorde en duurzame wijze. In het Treasurystatuut staan onze standpunten over het wel, niet of gedeeltelijk uitsluiten van bedrijven die controversiële producten of diensten leveren.

We kopen uitsluitend groene stroom. We bieden ons afval zo mogelijk gescheiden aan bij de afvalverwerker. We werken grotendeels papierloos en ons pand is voorzien van ledverlichting. Het dak van het pand is voorzien van thermische-isolatie-dakbedekking. Het klimaatsysteem is zuinig in gasverbruik. Ons pand heeft energielabel A en een laadvoorziening voor elektrische auto's.

Jaarrekening 2023

4

Jaarrekening 2023

De cijfers in de jaarrekening worden gepresenteerd op x € 1.000 waardoor kleine afrondingsverschillen in de rapportage kunnen voorkomen.

4.1 Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

(In € duizend)	31-dec-23	31-dec-22
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	760	1.026
Financiële vaste activa	593	833
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	5.056	5.869
Effecten en deposito's	14.091	12.416
Liquide middelen	7.914	7.308
Totaal activa	28.414	27.452
Passiva		
Reserves en fondsen		
Continuïteitsreserve	5.500	4.607
Bestemmingsreserves	4.100	1.575
Voorzieningen	50	55
Schulden		
Langlopende schulden	10.715	13.412
Kortlopende schulden	8.049	7.804
Totaal passiva	28.414	27.452

Staat van baten en lasten

(In € duizend)	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Baten			
Totaal Baten van Particulieren	17.570	16.235	14.472
Baten van Bedrijven en organisaties	182	185	155
Baten van andere organisatie zonder winststreven	450	400	214
Baten van Subsidies van Overheden	472	800	-
Baten van Loterijenorganisaties	1.745	1.685	1.713
Som van de geworven baten	20.419	19.305	16.555
Overige baten	3	-	13
Som van de baten	20.422	19.305	16.568
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen			
Activiteiten per thema	9.364	10.160	8.985
Communicatie	3.023	2.877	3.052
Totaal Bestedingen t.b.v. doelstellingen	12.387	13.037	12.037
Wervingskosten	3.794	3.617	3.810
Kosten beheer en administratie	1.620	2.101	1.692
Som van de lasten	17.801	18.755	17.539
Saldo voor financiële baten en lasten	2.621	550	-971
Saldo financiële baten en lasten	908	55	-2.080
Saldo van de baten en lasten	3.529	605	-3.051
Bestemming saldo van de baten en lasten			
Continuïteitsreserve	893	605	-105
Reserve KOERS	2.557	-	-2.834
Reserve Vruchtgebruik	79	-	-112
TOTAAL	3.529	605	-3.051

4.2 Kasstroomoverzicht

Saldo van de baten en lasten (A)	3.529	-3.051
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Afschrijvingen materiële vaste activa	303	386
Mutatie voorzieningen	-5	-5
Mutatie Vorderingen	813	3.007
Effecten	-1.675	2.602
Mutatie Kortlopende schulden	245	1.096
Mutatie Langlopende schulden	-2.697	-2.714
Kasstroom uit operationele activiteiten (B)	-3.016	4.372
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-42	-164
Desinvesterings in materiële vaste activa	5	-
Investerings in financiële vaste activa	-70	-410
Desinvesterings in financiële vaste activa	200	9
Kasstroom uit investeringsactiviteiten (C)	93	-565
Mutatie liquide middelen (A+B+C)	606	756
Liquide middelen per 1 januari	7.308	6.552
Liquide middelen per rapportagedatum	7.914	7.308
Mutatie liquide middelen	606	756
Liquide middelen in vermogensbeheer	260	995
Beschikbaar voor financiering per direct	7.654	6.312

4.3 Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De in de jaarrekening opgenomen informatie heeft betrekking op de financiële informatie en de activiteiten van Nierstichting Nederland. De Nierstichting is een stichting, statutair gevestigd aan de Groot Hertoginnelaan 34, 1405 EE te Bussum en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41197093. De Nierstichting, opgericht in 1968, heeft als missie *Gezonde nieren voor iedereen*. Hiertoe zetten bijna 70 medewerkers zich in voor gerichte besteding van donaties aan onderzoek en andere projecten, fondswerving, efficiënte administratie, beheer en faciliteiten. De Nierstichting kan dit doen dankzij steun van donateurs, vrijwilligers, bedrijven en vele anderen.

Deze jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ650) uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verbonden partijen

Bij geen van onderstaande partijen is sprake van overheersende zeggenschap waardoor er geen consolidatie nodig is.

- Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN):** De NVN, die eveneens in Bussum is gevestigd, heeft tot doel de belangen van nierpatiënten in Nederland te behartigen. Het is een vereniging voor nierpatiënten én alle betrokkenen. De NVN is voor wat betreft haar inkomsten volledig afhankelijk van leden en derden. De Nierstichting heeft aan de NVN in 2023 een bedrag van circa € 1.4 miljoen subsidie verstrekt. Dit is verwerkt in onze jaarrekening.
- Neokidney Foundation (NKF):** De NKF is in 2012 opgericht en een initiatief van de Nierstichting. De doelstelling van de Neokidney Foundation is een draagbare kunstnier te ontwikkelen. Het betreft een zelfstandig opererende organisatie. In 2022 heeft de Neokidney Foundation een bedrag van € 210.000 subsidie ontvangen van de Nierstichting.
- Stichting Nieren.nl:** Stichting Nieren.nl is in 2018 opgericht en een initiatief van de Nierstichting en de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN). De doelstelling van Nieren.nl is het bieden van een betrouwbaar en veilig platform voor nierpatiënten, hun naasten en andere betrokkenen. Het is een stichting waarvan het bestuur op basis van evenredige participatie en zeggenschap wordt gevormd door de Nierstichting en de NVN. Er vloeien vooralsnog geen geldstromen door de stichting, partijen brengen in kind mensen en middelen in. Vanaf 2024 worden de activiteiten van Nieren.nl in de Nierstichting ondergebracht. De NVN brengt in kind mensen in. Stichting Nieren.nl wordt in de loop van 2024 opgeheven.

Grondslagen voor de balans

Activa en verplichtingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

Onroerende zaken, inventaris en vervoermiddelen worden gewaardeerd tegen

de verkrijgingsprijs, inclusief de direct toerekenbare kosten, onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen, gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

De gehanteerde afschrijvingsnormen zijn:

• pand Groot Hertoginnelaan 34, Bussum	25 jaar
• verbouwing/aanpassing onroerende zaak	10 jaar
• inventaris	5 jaar
• vervoermiddelen (incl. restwaarde)	5 jaar
• ICT-middelen	3 jaar
• Customer Relation Managementsysteem	5 jaar
• Grant Management Systeem	5 jaar

Financiële vaste activa

Impact investeringen - Deelnemingen waar de Nierstichting geen invloed van betekenis uitoefent op zakelijk of financieel beleid worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en aan de bestemmingsreserve Impactinvesteringen.

Verstreckte leningen aan instellingen en patiënten worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Impact investeringen in de vorm van leningen aan start ups worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor de vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikname afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Winsten en verliezen bij verkoop van materiële vaste activa worden respectievelijk verantwoord onder 'overige baten' of 'diverse kosten'.

Vordering uit hoofde van nalatenschappen

In 2021 heeft de RJ een nieuwe richtlijn gepubliceerd (RJ 640 – uiting 2021-3) met betrekking tot de verantwoording en waardering van baten uit

nalatenschappen. De Nierstichting heeft naar aanleiding hiervan gekozen om de verwerkingswijze te wijzigen. Met ingang van 2021 worden de baten uit nalatenschappen verwerkt in het verslagjaar waarin de akte van verdeling, dan wel als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording is ontvangen. Uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen verwerkt.

De vorderingen nalatenschappen uit 2020 of ouder zijn gewaardeerd tegen 90% van de waarde van de nalatenschap. Tussentijds vindt herwaardering plaats indien de status van de nalatenschap daar aanleiding toe geeft. Bij de beoordeling of een nalatenschap, belast met vruchtgebruik, een waardering moet krijgen is gebruik gemaakt van de 'Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik, januari 2018' van Goede Doelen Nederland. Vruchtgebruik wordt gewaardeerd als de vruchtgebruiker niet mag interen, vervreemden en beleggen. De organisatie heeft beschikkingsmacht over het verkregen actief en het is waarschijnlijk dat er toekomstige economische voordelen aan de organisatie zullen toevloeien. Indien de vruchtgebruiker recht heeft op interen, vervreemden of beleggen vindt waardering plaats op het moment dat het vruchtgebruik is geëindigd en is aangegroeid tot volle eigendom bij de organisatie. Voor de waardering van vruchtgebruik wordt de fiscale waarde van vruchtgebruik gebruikt. Jaarlijks kan het (vrucht)gebruikvermogen wijzigen en deze mutaties lopen via het resultaat.

Nalatenschappen geregistreerd als Fidei Commis zijn gewaardeerd op nihil. Uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen verwerkt.

Vorderingen die betrekking hebben op dossiers vanaf 2021 zijn gewaardeerd op de waarde in de akte van verdeling (of rekening en verantwoording). Alleen de voorschotten ontvangen in de maand januari na het verslag jaar, worden in het verslagjaar verantwoord indien de akte van verdeling of de rekening en verantwoording voor balansdatum is ontvangen.

Fouterstel vorderingen nalatenschappen

In de jaarrekening 2022 is, na het vaststellen van deze jaarrekening, door de Nierstichting een materiële fout geconstateerd. Genoemde onjuistheid heeft betrekking op de verwerking van een aandeel in een nalatenschap in het boekjaar 2018. Deze nalatenschap (in de balans 2022 opgenomen voor een bedrag van € 1.989.000) is echter belast met vruchtgebruik, waarbij de vruchtgebruiker mag interen op het vermogen, dan wel het vermogen mag vervreemden. Omdat de omvang van deze voorwaardelijke bate, die pas opeisbaar wordt bij het overlijden van de vruchtgebruiker, niet betrouwbaar kan worden bepaald, had deze vordering niet verantwoord mogen worden. De waardering van de nalatenschap vindt pas voor het eerst plaats bij het eindigen van het vruchtgebruik. Als gevolg van deze fout zijn in de balans 2022 de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen en de continuïteitsreserve

voor een bedrag van € 1.989.000 te hoog verantwoord.

De invloed van deze fout op de reserves bedraagt zowel per 1 januari 2022 als per 31 december 2022 € 1.989.000. De invloed op het resultaat 2022 is nihil.

De in deze jaarrekening opgenomen vergelijkende cijfers van de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen ad € 1.247.000 (was: € 3.236.000) en de continuïteitsreserve ad € 4.607.000 (was: € 6.595.000) zijn hierop aangepast.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen reële waarde. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

De vorderingen uit hoofde van nalatenschappen zijn gewaardeerd tegen de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ650). In de beginbalans (31 december 2022) is in de post 'vorderingen uit hoofde van nalatenschappen', een fouterstel verwerkt. Voor een nadere toelichting op dit fouterstel wordt verwezen naar het onderdeel 'Fouterstel' van de grondslagen (paragraaf 13.2).

Effecten en deposito's

Effecten worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Aandelen en collectieve beleggingen worden gewaardeerd op de beurskoersen per jaareinde. Voor individuele obligaties wordt de reële waarde gedefinieerd als de beurskoers vermeerderd met de opgelopen rente per jaareinde. Resultaten en waardeverschillen uit effecten worden onder de opbrengsten verantwoord in de staat van baten en lasten.

Voor het belegde deel van het vermogen volgt de Nierstichting haar treasury-statuut waarin de Nierstichting een risicomijdend én duurzaam beleggingsbeleid voert, waarbij grotendeels in beursgenoteerde aandelen en obligaties wordt belegd. De Nierstichting maakt in 2023 gebruik van een tweetal vermogensbeheerders die met een mandaat vermogensbeheer het vermogen defensief en met een laag risico beheren. De mandaten zijn opgesteld in overeenstemming met het Beleggingsstatuut van de Nierstichting dat de algemene beleggingsrichtlijnen, de uitsluitings- en voorkeurscriteria en de benchmarks bevat die de Nierstichting toegepast wil zien bij de samenstelling en beoordeling van de beleggingsportefeuille. De beleggingen zijn door de Nierstichting vrij te besteden.

De vermogensbeheerders rapporteren periodiek over het gevoerde beleid, waarbij een toelichting wordt gegeven op het beleggingsbeleid en de behaalde resultaten, positieve impact, de marktomstandigheden en de marktverwachtingen. Tenminste eenmaal per jaar evalueert het bestuur de

behaalde beleggingsresultaten, waarbij tevens het strategisch beleggingsbeleid wordt getoetst aan de beleggingsdoelstellingen van de Nierstichting.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaande uit kas en banktegoeden staan ter vrije beschikking van de stichting. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves en fondsen

Het eigen vermogen van de Nierstichting wordt onderverdeeld in reserves en fondsen.

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de Nierstichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De wijze van berekening van de hoogte van de reserve is in 2023 gewijzigd en bij besluit van de Raad van Toezicht vastgesteld. De continuïteitsreserve wordt berekend op basis van een risico-analyse inclusief een inschatting van de potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's zoals die in het reguliere risicomanagement zijn vastgesteld. De norm wordt bijgesteld, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, zodra hiervoor op basis van nieuwe meerjarenstrategie en -begroting noodzaak ontstaat. In 2023 is de hoogte van de continuïteitsreserve op basis van de risicoanalyse bepaald op € 5,5 miljoen.

Aan bestemmingsreserves is door de directie van de Nierstichting onder goedkeuring van de Raad van Toezicht een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de Nierstichting.

Bestemmingsfondsen bestaan uit vermogen dat is bestemd door derden.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorziening wordt als langlopend beschouwd wanneer de feitelijke verplichting naar verwachting langer dan een jaar duurt.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Zodra de aanvraag voor een subsidie door het bestuur is gehonoreerd, worden de daarvoor bestemde bedragen voor het volledige bedrag van de toezegging onder schulden opgenomen. Daarbij worden kort- en langlopende schulden onderscheiden. Kortlopende schulden worden voldaan in het jaar volgend op het verslagjaar.

Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het jaar.

Baten

Baten worden in beginsel verantwoord in het jaar waarin de betreffende gelden worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland indien deze een materiële omvang hebben. Het gaat daarbij om goederen of diensten die tegen geld waardeerbaar zijn.

Nalatenschappen

In 2021 heeft de RJ een nieuwe richtlijn gepubliceerd (RJ 640 – uiting 2021-3) met betrekking tot de verantwoording en waardering van baten uit nalatenschappen. De Nierstichting heeft ervoor gekozen om de verwerkingswijze te wijzigen. Sinds 2021 worden de baten uit nalatenschappen verwerkt in het verslagjaar waarin de akte van verdeling, dan wel als er geen akte van verdeling is de rekening en verantwoording, is ontvangen. Uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het verslagjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen verwerkt.

Deze stelselwijziging heeft in 2023 geen negatieve impact meer gehad op de baten uit nalatenschappen.

Baten uit loterijenorganisaties

Baten van loterijen worden verantwoord in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft.

Overheidssubsidies

De overheidssubsidies uit hoofde van Publiek Private Samenwerking (PPS) worden verantwoord op het moment dat besteding van de subsidie plaatsvindt.

Lasten

Lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Besteed aan de doelstelling

De financieringsverplichtingen, de verplichtingen voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten en programma's en de verplichtingen voor persoonsgebonden wetenschappelijke financiering worden voor de gehele looptijd als besteding verantwoord in het jaar waarin het besluit is genomen en de

financieringsontvanger schriftelijk van de financieringstoekenning op de hoogte is gesteld.

De overige bestedingen worden als last opgenomen in het jaar waarin de prestatie aan de Nierstichting is geleverd.

Toerekening van kosten

De interne kosten bestaan uit personeelskosten, huisvestings-, en kantoor- en algemene kosten. Deze interne kosten van de werkorganisatie worden toegerekend aan de doelstelling, de werving van baten, communicatie en aan beheer en administratie. De kosten van beheer en administratie zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) bedrijfsvoering. De interne kosten worden op basis van de volgende uitgangspunten verdeeld:

- kosten die direct toerekenbaar zijn worden ook direct doorbelast;
- de niet direct toerekenbare kosten worden verdeeld op basis van het gemiddeld aantal fte's.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn de kosten van vast en ingehuurd personeel en deze vormen het grootste deel van de interne kosten. De personeelskosten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De pensioenregeling is collectief ondergebracht bij het Pensioen Fonds Zorg en Welzijn (PFZW) in Zeist. Deze pensioenregeling is gebaseerd op het 'middelloon' systeem; dat wil zeggen dat het uiteindelijke pensioen afhankelijk is van het aantal deelnamejaren en het gemiddeld pensioengevend salaris. De dekkingsgraad van het PFZW was per eind 2023 106,3% (2022 – 109,2%). De dekkingsgraad laat de verhouding zien tussen wat een pensioenfonds nu in kas heeft en de pensioenen die het op lange termijn moet betalen.

De over het verslagjaar betaalde premie wordt als last verantwoord onder pensioenkosten, waarbij de werkgever 75% en de werknemer 25% van de premie voor zijn rekening neemt. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Naast premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

Financiële baten en lasten

De gerealiseerde en ongerealiseerde KOERSresultaten worden in het desbetreffende boekjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Dividenden en rentebaten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij zijn ontvangen. De met de beleggingen gemoeide kosten worden afzonderlijk verantwoord onder kosten beleggingen in de staat van baten en lasten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening als gebeurtenissen na balansdatum.

(In € duizend)	Pand (incl. verbouwing)	Inventaris	Vervoers- middelen	ICT	Totaal
Aanschafwaarde	3.354	369	71	1.633	5.427
Cumulatieve afschrijving	-2.625	-349	-53	-1.374	-4.401
Boekwaarde per 1 januari 2023	729	20	18	259	1.026
Investeringen	-	7	0	35	42
Desinvesteringen	-	-	-27	-	-27
Afschrijvingen	-168	-9	-1	-125	-303
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	22	-	22
Mutaties	-168	-2	-6	-90	-266
Boekwaarde per 31 december 2023	561	18	12	169	760

4.4 Toelichting op de balans per 31 december 2023

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn nodig voor de bedrijfsvoering.

Het pand betreft het in 1976 gebouwde kantoorpand Groot Hertoginnelaan 34 te Bussum. De balanswaarde van het initieel gebouwde kantoorpand is sinds eind 2016 nihil. In 2015 heeft een grote verbouwing plaatsgevonden en in 2020 is geïnvesteerd in een nieuw klimaatsysteem. Het energielabel van het pand is A.

De Nierpatiënten Vereniging Nederland huurt een deel van het pand. De boekwaarde onroerende zaak betreft nagenoeg geheel de verbouwingskosten.

Onder vervoermiddelen worden de bedrijfsauto's verantwoord die door de Nierstichting zijn aangeschaft.

Onder ICT wordt alles dat betrekking heeft op ICT-infrastructuur (computers, laptops, netwerkssystemen, etc.) en software gevat.

Financiële vaste activa

(In € duizend)	31-dec-22	Toename	Afname	31-dec-23
Impact financiering - deelnemingen	633	70	-110	593
Impact financiering - leningen	200	-	-200	0
Leningen Patiënten in het kader van de doelstelling	1	-	-0	1
Totaal effecten en leningen/voorschotten	834	70	-310	594
Voorziening leningen	-1	-	-0	-1
Totaal financiële vaste activa	833	70	-310	593

Impact Financiering – deelnemingen.

De impact financiering deelnemingen betreft enerzijds € 380.000, zijnde de waarde van het aandeel van de Nierstichting in Coöperatieve INZET I U.A (hierna te noemen INZET). In 2023 is, naar aanleiding de waardevermindering van de totale portefeuille van INZET naar rato de investering in INZET afgevaardeerd met € 110.000. Daarnaast heeft er in 2023 een call van € 70.000 plaatsgevonden. Het maximale commitment van de Nierstichting bedraagt € 700.000 waarvan per ultimo 2023 € 490.000 is ingelegd. De gelden zijn beschikbaar gesteld in het kader van de doelstelling. De totale omvang van de commitments van de leden van de INZET is € 8,9 miljoen.

De waardering van de deelneming in Patient One – Fair Medicine bedraagt per ultimo 2023 € 213.000 en is in 2023 ongewijzigd.

Impactfinanciering – leningen

In 2022 is een lening verstrekt aan Vascope. Dit betreft een converteerbare lening van € 200.000. De lening heeft een looptijd van 48 maanden. Indien de lening niet binnen 24 maanden is geconverteerd zal deze na deze 24 maanden inclusief geaccumuleerde rente binnen 24 maanden worden terugbetaald. Gezien de financiële situatie en het toekomstperspectief van Vascope is de lening afgewaardeerd naar € 1.

Leningen patiënten

De leningen aan patiënten worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Ten behoeve van de leningen aan patiënten is een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid getroffen van gelijk aan de waarde van de uitstaande leningen. De Nierstichting verstrekt geen nieuwe leningen aan instellingen en hypothecaire leningen meer en daarmee vermindert de waarde jaarlijks met een bedrag gelijk aan de aflossing.

Vorderingen en overlopende activa

(In € duizend)	31-dec-23	31-dec-22
Vorderingen uit hoofde van nalatenschappen	1.420	1.247
Nog te ontvangen bedragen	1.158	1.140
Vooruitbetaalde kosten	115	57
Te ontvangen PPS-Subsidie	701	930
Vordering Piet Poortman FoN	1.650	2.475
Overige vorderingen	12	20
Dubieuze debiteuren	-	-
Totaal Vorderingen en overlopende activa	5.056	5.869

De vorderingen uit hoofde van nalatenschappen zijn gewaardeerd tegen de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ650). In de beginbalans (31 december 2022) is in de post 'vorderingen uit hoofde van nalatenschappen', een fout-herstel verwerkt. Het betreft een herwaardering van een vordering van een nalatenschap uit 2018. In 2018 is deze vordering met 90% van de waarde van het vermogen zijnde € 1.989.000 opgenomen. Echter deze nalatenschap is belast met vruchtgebruik waarbij de vruchtgebruiker mag interen op het vermogen, dan wel het vermogen mag vervreemden. De waardering van de nalatenschap vindt dan plaats als het vruchtgebruik geëindigd is. Daarom is deze vordering in de beginbalans afgewaardeerd met € 1.989.000 ten laste van de continuïteitsreserve. Zie ook in [4.4 Passiva – reserves en fondsen](#).

Verder is in de post 'vorderingen uit hoofde van nalatenschappen' een bedrag opgenomen van € 741.000 als waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik. Tenslotte is er een bedrag van € 363.000 opgenomen van bedragen welke in januari 2024 zijn ontvangen en waarvan in 2023 de rekening en verantwoording is ontvangen. De mutatie in de waardering van het vruchtgebruik te weten € 79.000, is toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Herwaardering Vruchtgebruik'.

De post 'nog te ontvangen bedragen' omvat met name nog te ontvangen loterijgelden.

De post 'Te ontvangen PPS-subsidie' omvat de nog te ontvangen subsidie van Health Holland inzake toegezegde PPS-subsidie voor diverse projecten, waaronder RegMed XB. De vorderingen betreffen toekenningen uit 2017, 2021 en 2023 voor lopende projecten.

De vordering Piet Poortman Fonds op Naam wordt in drie jaar verder uitbetaald. Dit loopt synchroon met de subsidiebetalingen aan de projecten waarvoor deze gelden bestemd zijn.

Alle hier opgenomen kortlopende vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Effecten en deposito's

(In € duizend)	Obligaties	Aandelen	Alternatieve beleggingen	Totaal 2023
Stand per 1 januari 2023	9.054	3.127	235	12.416
Mutaties	1.822	-144	-3	1.675
Stand per 31 december 2023	10.876	2.983	232	14.091
Portfeuilleverdeling	77,2%	21,2%	1,6%	

De Nierstichting heeft in 2023 gewerkt met twee vermogensbeheerders; Triodos Bank en Rabobank.

Gedurende het verslagjaar zijn de beleggingen binnen de grenzen van het mandaat beheerd volgens de financiële en duurzaamheidscriteria van de Nierstichting. In lijn met het risicomijdende beleid is het grootste deel van de portefeuille belegd in obligaties. Na een zwaar jaar in de beleggingsmarkt is in 2023 herstel opgetreden. Met name de aandelen hebben hiervan geprofiteerd. Er zijn voor € 1,5 miljoen obligaties aangekocht en voor € 662.000 aandelen verkocht. Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 157.000 en het ongerealiseerde resultaat bedraagt € 823.000.

De effecten zijn gewaardeerd tegen marktwaarde per balansdatum. Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden via de staat van Baten en Lasten verwerkt.

Liquide middelen

Deze post bevat kas, banktegoeden en spaarrekeningen. Hierin zijn de liquide middelen opgenomen die onderdeel uitmaken van de vermogensbeheerportefeuilles. De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

(In EUR x 1.000)	31-dec-23	31-dec-22
Liquide middelen	7.914	7.308

Passiva

Reserves en fondsen

(In € duizend)	1-jan-23	Toevoeging	Vermindering	31-dec-23
Reserves				
Continuïteitsreserve	4.607	893		5.500
Reserve KOERS	-	2.557		2.557
Reserve Impactinvesteringen	913		-110	803
Herwaarderingsreserve vruchtgebruik	662	79		741
Totaal reserves en fondsen	6.182	3.529	-110	9.601
Fondsen				
Fonds op naam	-	-	-	-
Totaal fondsen	-	-	-	-
Totaal reserves en fondsen	6.182	3.529	-110	9.601

In 2023 is de hoogte van de continuïteitsreserve na herijking op basis van een risicoanalyse op € 5,5 miljoen gesteld. Als gevolg van fouterstel met betrekking tot de waardering van een nalatenschap uit 2018 is er in de beginbalans van 2022 € 1.989.000 ten laste van de continuïteitsreserve gebracht. Zie ook in 4.4 Activa - Vorderingen en overlopende activa en het onderstaande verloopoverzicht. Om op de norm van € 5,5 miljoen te komen is er vanuit het positieve resultaat € 893.000 aan de continuïteitsreserve toegevoegd.

(In € duizend)	
Continuïteitsreserve 31-12-2021 (gerapporteerd)	6.700
Cumulatief effect fouterstel	-1.989
Continuïteitsreserve 31-12-2022 (gecorrigeerd)	4.711
Vermindering resultaat 2022	-105
Continuïteitsreserve 1-1-2023 (gecorrigeerd)	4.607
Toevoeging resultaat 2023	893
Continuïteitsreserve 31-12-2023	5.500

De bestemmingsreserve KOERS biedt de ruimte om kansrijke, innovatieve projecten uit te kunnen voeren en om verdere invulling aan de KOERS-agenda te geven. De gelden in de bestemmingsreserve KOERS moeten binnen 2 jaar besteed zijn. Het doel van deze gelden is om zoveel mogelijk impact te maken en daarmee bij te dragen aan de doelstelling. Het positieve resultaat is grotendeels ten gunste van de bestemmingsreserve KOERS gebracht.

De bestemmingsreserve Impactinvesteringen is gecreëerd om een deel van de opgebouwde reserves in te zetten voor investeringen. De doelstelling hierbij is dat samen met andere gezondheids- en vermogensfondsen wordt geïnvesteerd in nieuwe ondernemingen die in het verlengde van de strategie en missie van de deelnemende gezondheid- en vermogensfondsen opereren. Gezien het risico dat inherent is aan investeringen in start-ups is het vanuit

goed financieel beheer onwenselijk dat er in toekomstige jaren plotseling een waardedaling ten laste van het resultaat moet worden gebracht. De reserve ultimo 2023 betreft voor INZET deels de toegezegde toekomstige capital calls en is deels bestemd als herwaarderingsreserve voor de geactiveerde capital calls, totaal € 590.000. Daarnaast is de waarde (verkrijgingsprijs) van de deelneming in Patient One van € 213.000 opgenomen in deze reserve.

De bestemmingsreserve Vruchtgebruik is gevormd conform de Herziene Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ650). De deze reserve is niet vrij besteedbaar. Deze bestemmingsreserve is vrij besteedbaar voor doelbesteding, nadat het vruchtgebruik is ontvangen.

Voorzieningen

(In € duizend)	1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31-dec-23
Jubileumuitkeringen	55		-5		50
Totaal voorzieningen	55	-	-5	-	50

Er zijn in 2023 twee jubileumuitkeringen gedaan. Er worden geen dotaties meer aan de jubileumvoorziening gedaan omdat inherent aan de arbeidsmarkt medewerkers niet meer jaren in dienst blijven bij één werkgever.

Schulden

Langlopende schulden mutatieoverzicht

(In € duizend)	projectverplichtingen
Stand per 1 januari 2023 (incl kortlopend deel)	19.785
Bij: toekenningen	6.916
Af: vrijval	-175
Af: uitbetalingen	-9.412
Stand per 31 december 2023	17.114
Af: verplichtingen komend boekjaar	-6.399
Stand langlopende schulden per 31 december 2023	10.715

De projectverplichtingen betreffen gevoteerde, nog niet uitbetaalde subsidies. Het gedeelte dat in 2024 moet worden uitbetaald is opgenomen onder Kortlopende Schulden. Er zijn geen langlopende schulden met een looptijd langer dan 5 jaar.

Kortlopende schulden

(In € duizend)	31-dec-23	31-dec-22
Gevoteerde, nog niet uitbetaalde subsidies	6.399	6.374
Crediteuren	536	507
Vooruit ontvangen en te betalen bedragen	633	448
Opgebouwde vakantierechten	221	143
Belastingen en premies sociale verzekeringen	121	113
Rekening Courant Nieren.nl	-	100
Te betalen BTW	20	14
Schulden ter zake van pensioenen	119	105
Totaal kortlopende schulden	8.049	7.804

Alle hier opgenomen kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Belastingen en premies sociale verzekeringen betreft de te betalen loonheffing over december 2023.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Nalatenschappen

Op basis van de huidige inschatting bedragen de rechten met betrekking tot nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik, tweetrapsmaking en divers € 3,9 miljoen. Op basis van de waarderingsrichtlijnen voor nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik, is in de balans van een aantal dossiers van voor 2021, een bedrag van € 777.000 opgenomen.

De rechten van overige nalatenschappen zijnde legaten, percentagelegaten en erfstellingen bedraagt per 31-12-2023 € 6,2 miljoen. Daarnaast is van deze groep nalatenschappen die voor 2021 zijn ontvangen € 411.000, overeenkomstig de verwerkingswijze van voor 2021, als vordering op de balans opgenomen.

Meerjarige financiële verplichtingen

In 2023 liepen voor 7 auto's de leasecontracten af. Er zijn voor 7 auto's nieuwe contracten voor 5 jaar aangegaan. Ultimo boekjaar zijn de meerjarige financiële verplichtingen uit hoofde van operationele lease als volgt te specificeren:

(In € duizend)	
Binnen 1 jaar	98
Binnen 5 jaar	260
Totaal verplichting	357

4.5 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

Baten

	Totaal baten particulier	Baten van bedrijven	Baten van andere organisatie zonder winststreven	Baten van subsidies van overheden	Baten van loterij organisaties	Totaal 2023	Begroot 2023	Totaal 2022
Baten								
Collecte	3.087	-	-	-	-	3.087	3.000	3.105
Donaties & giften	5.282	84	450	-	-	5.816	6.043	6.119
Periodieke schenkingen	564	-	-	-	-	564	572	573
Nalatenschappen	8.256	-	-	-	-	8.256	6.800	4.789
Evenementen	143	-	-	-	-	143	200	65
Acties derden	238	32	-	-	-	270	130	144
Partnerships	-	66	-	-	-	66	75	47
Subsidies van overheden	-	-	-	472	-	472	800	-
Loterijen	-	-	-	-	1.745	1.745	1.685	1.713
Som van de geworven baten	17.570	182	450	472	1.745	20.419	19.305	16.555
Begroting 2023	16.235	185	400	800	1.685	19.305		
Totaal 2022	14.472	155	214	-	1.713	16.555		

Collecte

We hebben in 2023 een goede collecte gedraaid, nagenoeg dezelfde opbrengst als in 2022. Ongeveer 26% van de inkomsten kwam uit donaties via de QR-code en de online collecte.

Donaties & Giften

Donaties en giften zijn in totaal € 227.000 lager dan begroot. De database van donateurs loopt langzaam terug, een trend die al langer gaande is. Donaties Minor, Middle en Major donors zijn lager, de donaties vanuit bedrijven en organisaties zonder winststreven zijn hoger dan begroot.

Periodieke schenkingen

De afwijking ten opzichte van de begroting en vorig jaar is marginaal. Door overlijden worden periodieke schenkingen stopgezet. In 2023 is een grote schenking om deze reden van € 10.000 stopgezet.

Nalatenschappen

De opbrengst vanuit nalatenschappen in 2023 is € 8,25 miljoen. Dit is ruim hoger dan begroot, dankzij een zeer grote nalatenschap. De Nierstichting bracht via campagnes de mogelijkheid van nalaten jaarrond onder de aandacht.

Evenementen

De Nierstichting heeft in 2023 een nieuw evenement georganiseerd: Coast to Coast Challenge waarmee € 137.000 is opgehaald. Verder zijn er geen andere evenementen georganiseerd.

Acties derden

De baten uit acties derden zijn veel hoger dan begroot en vorig jaar. Vanuit de met name particuliere markt zien wij hier een groeipotentieel.

Partnerships

Diverse bedrijven steunen de Nierstichting met een partnership, onder andere rond het thema Smaakmakers.

Subsidies van overheden

In 2023 zijn er twee PPS-subsidies aangevraagd en toegekend.

Loterijen

In 2023 bedroeg de reguliere bijdrage van de Postcode Loterij € 900.000. De geormerkte bijdrage van de Vrienden Loterij bedroeg € 357.000. Daarnaast ontvingen we € 463.000 van de Lotto-SLV (Stichting Loterijacties Volksgezondheid). Tevens waren er nog een tweetal nabetalingen uit 2022 van totaal € 24.

Lasten Bestedingen t.b.v. doelstellingen

(In € duizend)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen			
Activiteiten per thema	9.364	10.160	8.985
- Gezonde Nieren	910	689	662
- Beter behandelen	-	-	-
- Kinderen	-	100	-
- Leven met een nierziekte	40	58	105
- Donatie & Transplantatie	41	68	96
- Nierfunctie vervangen	318	623	883
Onderzoek, Innovatie & Financiering	4.876	4.624	3.906
Patientinformatie & - ondersteuning	1.745	1.762	1.768
Doelbestedingen niet thema specifiek	86	112	77
Positioneren & Beïnvloeding	15	20	17
Teruggeboekte subsidies voorgaande jaren	-409	-150	-306
Interne kosten t.b.v. Impact & Innovatie	1.742	2.254	1.778
Communicatie	3.023	2.877	3.052
Totaal Bestedingen t.b.v. doelstellingen	12.387	13.037	12.037
Wervingskosten	1.446	1.686	1.636
Interne kosten werving	2.348	1.931	2.174
Kosten beheer en administratie	1.620	2.101	1.692
Som van de lasten	17.801	18.755	17.539

De bestedingen ten bate van doelstellingen bestaan uit bestedingen voor de activiteiten per inhoudelijk thema, Onderzoek, Innovatie & Financiering(OI&F), Patiëntinformatie & -ondersteuning, teruggeboekte subsidies en toegerekende interne kosten en communicatie.

De resultaten variëren per thema ten opzichte van de begroting. In de loop van het jaar wordt - mede door actuele ontwikkelingen en kansen die zich voordoen - pas echt duidelijk of projecten op geplande wijze door kunnen gaan of een andere invulling krijgen. Dit leidt tot verplaatsing van activiteiten/ projecten en geld tussen de thema's. In het jaarverslag wordt inhoudelijk meer ingegaan op de behaalde resultaten en toegekende subsidies.

Bij het thema Nierfunctie vervangende technologie is onze bijdrage aan RegMed XB begroot. Deze financieren we uit PPS-toeslag. Gedurende het jaar is echter besloten de PPS niet meer onder thema's te realiseren maar onder team OI&F. Daarom is deze niet op het thema Nierfunctie vervangende technologie gerealiseerd maar onder OI&F, waar de realisatie dan ook boven begroting uitkomt. De hoogte van de PPS-toeslag wordt pas in december bekend. Deze is lager uitgevallen dan ten tijde van de begroting rekening mee is gehouden. Vandaar dat de besteding ook lager is uitgekomen. De teruggeboekte subsidies zijn hoger dan begroot. Hierin zit ook de afboeking van de rekening courant met Stichting Nieren.nl van € 145.000. Vanaf 2024 worden de activiteiten van Nieren.nl in de Nierstichting ondergebracht. De NVN brengt *in kind* mensen in. In totaal is er € 12,3 miljoen aan doelbestedingen uitgegeven, wat op hetzelfde niveau ligt als 2022.

Kosten communicatie en werving baten

De kosten van de afdeling Merk, Marketing & Communicatie worden via de kostenverdeling toegerekend aan 'communicatie ten behoeve van de doelstelling' en aan 'wervingskosten' (zie 4.6 Kostenverdeelstaat).

De kosten Marketing & Communicatie zijn bij alle doelgroepen lager. Gedurende het jaar liepen de baten achter op de begroting waardoor er extra kritisch is gekeken naar de uitgaven. Daarnaast zijn er, net als in 2022, nieuwe medewerkers gestart waardoor er beperkte capaciteit was. Er is besloten om een grote publiekscampagne in te perken en er is slechts één evenement georganiseerd (Coast to Coast). De totale wervingskosten (€ 2,5 miljoen) bedragen 12,5 % van de geworven baten (€ 20,4 miljoen).

(In EUR x 1.000)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Particulieren	1.679	1.932	2.024
Middle en Major donors	75	110	87
Bedrijven en organisaties	31	75	51
Loterijenorganisaties	100	100	80
Communicatie	663	766	666
Totaal kosten marketing en Communicatie	2.548	2.983	2.908

Kosten beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten. Bij de kostentoekening is de aanbeveling van Goede Doelen Nederland gevolgd. In onderstaande tabellen worden de bedrijfsvoering kosten (personeel, organisatie, huisvesting, etc.) gepresenteerd en verdeeld. De verdeelsleutel is gebaseerd op het gemiddelde aantal FTE per afdeling.

Interne kosten en verdeling interne kosten

(In EUR x 1.000)	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Personeelskosten	6.033	5.775	5.526
Huisvestingskosten	94	140	122
Kantoor- en algemene kosten	138	184	192
ICT kosten	599	806	665
Reis- en verblijfskosten	132	158	112
Werk door derden	331	515	420
Afschrijvingen	303	288	386
Totaal interne kosten	7.630	7.866	7.423

Verdeling interne kosten

(In EUR x 1.000)	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Impact & Innovatie	1.742	2.254	1.778
Communicatie	1.921	1.580	1.779
Fondsenwerving	2.347	1.931	2.174
Beheer & Administratie	1.620	2.101	1.692
Totale interne kosten	7.630	7.866	7.423

De kostenverdeelstaat (zie 4.6) geeft een nadere specificering van de toerekening van de interne kosten.

Personeelskosten

Naast de maandelijkse salariering ontvangen de medewerkers 8% vakantie-geld en een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een pensioenregeling en opleidingsmogelijkheden. De Nierstichting kent geen dertiende maand-uitkering of andere bonusregelingen.

(In EUR x 1.000)	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Lonen en salarissen	3.441	3.945	3.065
Sociale lasten	707	862	640
Pensioenlasten	513	605	459
Overige personeelskosten	296	218	203
	4.957	5.630	4.366
Inhuur personeel	1.076	145	1.159
Totaal personeelskosten	6.033	5.775	5.526

De totale personeelskosten over 2023 zijn € 258.000 hoger dan de begroting. Dit wordt met name veroorzaakt dat langdurige zieke medewerkers zijn vervangen door tijdelijk personeel en er overlap is geweest tussen tijdelijk personeel en nieuwe medewerkers als gevolg van het inwerken. In dit geval worden deze kosten niet gedekt uit de vrijval van salariskosten wat het geval is als tijdelijk personeel vacatures invullen.

Personeelsbezetting per sectie (gemiddeld 2023)

	FTE 2023	AWP 2023	Begroot FTE 2023	FTE 2022	AWP 2022
Bedrijfsvoering	12,6	15	16,1	19,9	24
Marketing & Communicatie	14,6	17	28,7	16,2	19
Zorg & Innovatie	29,8	35	18,5	16,9	19
Totaal	57,0	67	63,3	53,0	62

Dit betreft het gewogen gemiddelde over 12 maanden. Alle werknemers zijn binnen Nederland werkzaam. Per 31-12-2023 waren er 70 werkzame personen (op 1-1-2023 waren dat er 64).

Directiebeloning

	Bedragen in €
Naam	T.A.J. Oostrom
Functie	Directeur
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
Uren	37,5
Parttime percentage	100
Periode	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Jaarinkomen	
Salaris	€ 126.388
Vakantiegeld	€ 10.111
Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	-
Totaal brutoloon	€ 136.499

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Nierstichting de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Nierstichting vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een BSD-score van 495 punten met een maximaal bruto normjaarinkomen van € 178.309 (1 FTE/12 mnd).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg voor T.A.J. Oostrom € 136.499. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen (€ 136.499), de belastbare vergoedingen/bijtellingen (bijdrage ziektekosten en bijtelling privégebruik auto) ad € 8.292, de werkgeversbijdrage voor het pensioen ad € 22.635, de compensatie van het door gewijzigde pensioenwetgeving ontstane tekort in de pensioenopbouw € 4.233 en de sociale lasten € 13.892 bleven met een bedrag van € 185.550 binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 221.400 per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Bezoldiging Raad van Toezicht

Aan leden van de Raad van Toezicht worden geen bezoldigingen toegekend of presentiegelden verstrekt, noch zijn aan leden van de Raad van Toezicht leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Overige interne kosten

De overige interne kosten zijn lager dan de begroting. Energiekosten zijn in 2023 lager dan 2022, en waren veiligheidshalve hoger begroot. Er is minder post verstuurd waardoor portkosten lager zijn dan begroot. Verder zijn er ICT-projecten, waaronder het ontwikkelen van een nieuwe website, uitgesteld naar 2024. De kosten voor extern advies en begeleiding KOERS zijn lager gebleken dan begroot.

Saldo financiële baten en lasten

(In EUR x 1.000)

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Baten			
Intrest Obligaties	97	120	103
Intrest banken	16	-	-21
Dividenden	57	75	65
Koersresultaten	823	-	-2.094
Totaal baten	992	195	-1.947
Bankrente en -kosten	39	90	60
Kosten vermogensbeheer	40	50	44
Diverse lasten	5	-	28
Totaal	908	55	-2.080

Vanuit de doelstelling gaat de Nierstichting meerjarige verplichtingen aan voor financiering van wetenschappelijk onderzoek. De toegezegde financieringen worden over een reeks van jaren uitgekeerd. De uit te keren gelden worden aangehouden om in de toekomst aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Naast de langlopende subsidieverplichtingen dient het belegd vermogen ook ter dekking van de reserves. Beheer van deze gelden moet zorgvuldig

plaatsvinden, zodat de hoofdsom in stand blijft. Om de vermindering door inflatie tegen te gaan en daarnaast ook nog extra opbrengsten te realiseren, wordt het geld met een laag risicoprofiel belegd.

De opbrengsten komen jaarlijks aanvullend op de overige inkomsten beschikbaar voor besteding aan de doelstelling. Ultimo 2023 bestonden de belegde middelen uit aandelen en obligaties. Het beleggingsbeleid is vastgelegd in een beleggingsstatuut.

In het jaar 2023 is er na een turbulent beleggingsjaar, herstel opgetreden. Zowel de aandelenKOERSen als de obligatieKOERSen zijn gestegen waardoor een deel van het verlies uit 2022 is hersteld. KOERSresultaat op obligaties en aandelen betreft het verschil tussen aanschafwaarde en de beursKOERSen op het moment van rapportage. KOERSresultaten worden niet begroot.

De vermogensbeheerders hebben over 2023 een nettorendement behaald van 7,7 procent (Triodos Bank) en 6,3 procent (Rabobank). Het totale nettorendement over 2023 bedroeg 6,8%.

Resultaatverdeling

(In € duizend)

	Reserves			
	Continuïteit	Reserve KOERS	Impact investeringen	Reserve Vruchtgebruik
1 januari 2023	4.607	-	913	662
Mutaties				
Herwaardering vruchtgebruiken				79
Herwaardering impact investeringen			-110	
Resultaatverdeling	893	2.557		
Totaal mutaties	893	2.557	-110	79
31 december 2023	5.500	2.557	803	741

Het resultaat is als volgt bestemd:

4.6 Kostenverdeelstaat

(In EUR x 1.000)

	Doelstelling		Kosten van werving		Beheer en administratie	Werkelijk	Begroting	Werkelijk
	Impact & Innovatie	Communicatie	Eigen fondsen werving	Acties derden	Interne kosten	2023	2023	2022
Subsidies	7.623	-	-	-	-	7.623	7.906	7.208
Uitbesteed werk	-	-	1.346	100	-	1.446	1.686	1.636
Communicatie	-	1.102	-	-	-	1.102	1.297	1.273
Personeelslasten	1.426	1.452	1.775	-	1.380	6.033	5.775	5.525
Huisvestingslasten	24	22	27	-	21	94	140	122
Kantoor- en algemene lasten	35	32	40	-	30	138	184	192
ICT lasten	73	216	263	-	47	599	806	665
Reis- en verblijfslasten	25	47	57	-	4	132	158	112
Werk door derden	82	81	98	-	71	331	515	420
Afschrijvingen	77	71	87	-	67	303	288	386
Totaal	9.365	3.023	3.693	100	1.620	17.801	18.755	17.539
Percentage van de totale lasten	52%	17%	21%	1%	9%	100%	100%	100%

In de kostenverdeelstaat worden alle kosten van de Nierstichting, inclusief bedrijfsvoeringkosten, verdeeld over de rubrieken in de Staat van Baten en Lasten.

Goedkeuring en kwijting van het ter zake gevoerde bestuur

De Raad van Toezicht keurt de onderhavige jaarrekening, inclusief de balans en staat van baten en lasten goed en verleent de directie kwijting ter zake van het gevoerde bestuur in 2023.

Raad van Toezicht d.d. 7 mei 2023:

De heer dr. P.L. Batenburg, voorzitter

De heer ing. R.A. Adolfsen MBA

De heer dr. O.J.M. Maathuis

Mevrouw mr. J. Prijs

Mevrouw mr. E. Baghery

Mevrouw mr. S. Kalisingh

De heer drs. W.G.M.M. Keunen

Ondertekening Jaarverslag

De heer drs. T.A.J. Oostrom

Directeur Nierstichting

Bussum, 13 mei 2024

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van Nierstichting Nederland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Nierstichting Nederland te Bussum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nierstichting Nederland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nierstichting Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 13 mei 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

L.C. Bothoff-Van Hoff MSc RA

4.8 Financieel overzicht vijf jaar Nierstichting

(In EUR x 1.000)

	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
Baten					
Baten van Particulieren	17.570	14.472	13.769	18.361	16.640
Baten van Bedrijven en organisaties	182	155	216	222	267
Baten van andere organisatie zonder winststreven	450	214	4.546	191	48
Baten van Subsidies van Overheden	472	-	1.018	512	450
Baten van Loterijenorganisaties	1.745	1.713	1.647	1.967	1.417
Som van de geworven baten	20.419	16.555	21.197	21.252	18.821
Overige baten	3	13	31	3	0
Som van de baten	20.422	16.568	21.228	21.255	18.821
Lasten					
Besteed aan de doelstellingen					
Zorg en innovatie	9.364	8.985	13.896	12.792	11.006
Communicatie	3.023	3.052	2.904	2.903	3.489
Totaal Bestedingen t.b.v. doelstellingen	12.387	12.037	16.800	15.694	14.494
Wervingskosten	3.794	3.810	3.585	3.588	4.363
Kosten beheer en administratie	1.620	1.692	1.611	1.605	1.566
Som van de lasten	17.801	17.539	21.996	20.886	20.424
Saldo voor financiële baten en lasten	2.621	-971	-767	369	-1.603
Saldo financiële baten en lasten	908	-2.080	710	434	1.161
Saldo van de baten en lasten	3.529	-3.051	-57	803	-442

4.9 Begroting 2024

(In EUR x 1.000)

	Begroting	Werkelijk
	2024	2023
Baten		
Baten van Particulieren	16.391	17.570
Baten van Bedrijven en organisaties	340	182
Baten van andere organisatie zonder winststreven	480	450
Baten van Subsidies van Overheden	420	472
Baten van Loterijenorganisaties	1.812	1.745
Som van de geworven baten	19.443	20.419
Overige baten	-	3
Som van de baten	19.443	20.422
Lasten		
Besteed aan de doelstellingen		
Impact & Innovatie	10.565	9.364
Communicatie	3.126	3.023
Totaal Bestedingen t.b.v. doelstellingen	13.691	12.387
Wervingskosten	4.254	3.794
Kosten beheer en administratie	1.855	1.620
Som van de lasten	19.800	17.801
Saldo voor financiële baten en lasten	-357	2.621
Saldo financiële baten en lasten	70	908
Saldo van de baten en lasten	-287	3.529
Bestemming saldo van de baten en lasten		
Continuïteitsreserve	-287	893
Reserve KOERS		2.557
Reserve INZET	-	-
Reserve Vruchtgebruik	-	79
TOTAAL	-287	3.529

Bijlagen

Statutaire doelstellingen

Sinds de oprichting in 1968 werkt de Nierstichting aan deze statutaire doelstellingen:

- voortdurende verbetering van de behandeling van nierziekten;
- voortdurende verbetering van de weerbaarheid van nierpatiënten;
- bevorderen van transplantatiemogelijkheden;
- bevorderen van de preventie van nierziekten;
- bevorderen van wetenschappelijk onderzoek;
- materiële ondersteuning van nierpatiënten;
- belangenbehartiging van nierpatiënten.

De Nierstichting is gevestigd in Bussum en werkt met meerjarenprogramma's aan de realisatie van deze doelstellingen. We doen daarvoor gerichte investeringen, formuleren heldere ambities en werken projectmatig. Zo zetten we op gestructureerde wijze alles op alles ter verbetering van de kwaliteit van leven van nierpatiënten en ter preventie van nierziekten.

In 2023 hebben er geen wijzigingen in de statutaire doelstellingen plaatsgevonden.

Organisatie Nierstichting en verantwoordingsverklaring

Eind 2023 werkten bij de Nierstichting 70 medewerkers (59,5 FTE) aan het verbeteren van het leven van nierpatiënten en het voorkomen dat er meer nierpatiënten bijkomen.

De directeur (statutair bestuurder) stelt samen met het managementteam (zie tabel Samenstelling managementteam) het beleid van de Nierstichting vast en zorgt voor de aansturing van de medewerkers en de vrijwilligersorganisatie (ruim 36.000 vrijwilligers). De directeur is eindverantwoordelijk en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht (zie [Rol en invulling van de Raad van Toezicht](#)).

Onze Raad van Toezicht werkt onbezoldigd; het salaris van de directeur voldoet aan de norm uit de Code van Goed Bestuur voor Goede Doelen van Stichting Goede Doelen Nederland.

Samenstelling managementteam

Naam	Functie	Datum in dienst	Nevenfuncties
Tom Oostrom	Directeur / voorzitter MT	01/08/2005	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter bestuur Neokidney Foundation* • Voorzitter Raad van Commissarissen Nextkidney* • Secretaris bestuur Nieren.nl* • Lid board of directors (Patient advocate) RegMed XB* • Lid board of directors European Kidney Health Alliance (EKHA)* • Vicevoorzitter Adviesraad voor de topsector Life Science & Health* • Lid Raad van Toezicht Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)** tot 1-11-2023 • Lid Kerngroep Transitie Proefdiervrije Innovatie (Ministerie van LNV)* • Lid Strategische Adviesraad van TNO Gezond leven* • Lid Maatschappelijke adviesraad Medical Delta* • Lid Raad van Toezicht Goede Doelen Nederland* • Voorzitter Stichting Loterijen Volksgezondheid (SLV)* • Lid bestuur stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN)* • Lid Regiegroep Goede doelen Platform*
Mischa Hornman	Manager Bedrijfsvoering	01 /11/2015	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Commissie Bedrijfsvoering & Financiën Goede Doelen Nederland*
Wouter Eijgelaar	Manager Zorg & Innovatie	23/10/2017	<ul style="list-style-type: none"> • Lid Taskforce Infectieziekten bij de Samenwerkende Gezondheidsfondsen*
Jasper de Boom (a.i.)	Manager Marketing & Communicatie	2022-2023	<ul style="list-style-type: none"> • Expert partnerships & Communicatie Stichting Cycling 4 Climate • Lid bestuur RC Utrecht Kromme Rijn

*Uit hoofde van de functie bij de Nierstichting

**Ontvangt hiervoor jaarlijks een vergoeding van € 9.000 die ten goede komt aan de Nierstichting.

Rol en invulling van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de Nierstichting en de algemene gang van zaken. Ook staat zij de directeur terzijde met advies over beleidsvoornemens. Naast de beschikking over algemene toezichthoudende kwaliteiten en affiniteit met onze missie en ambities, streeft de Nierstichting bij de samenstelling van de Raad van Toezicht naar een evenwichtige bezetting vanuit diverse disciplines: gezondheidszorg, marketing, bedrijfsleven, juridische zaken en financiën. Een inhoudelijke toelichting op de taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht is vastgelegd en bekrachtigd in de statuten van de Nierstichting.

De leden van de Raad van Toezicht vervullen hun functie onbezoldigd: zij ontvangen geen salaris voor hun inzet. Wel mogen zij reiskostenvergoeding vragen. Zij worden benoemd en ontslagen door de Raad van Toezicht. De benoeming geldt voor vier jaar. Herbenoeming is eenmalig mogelijk voor maximaal vier jaar. Een lid van de Raad van Toezicht mag geen persoonlijke relatie (familie of sociale kring) hebben met de directeur; daarop wordt ook toegezien.

In 2023 kwam de Raad van Toezicht vijf keer bijeen. Tijdens de vergaderingen zijn onder meer de jaarrekening en het jaarverslag 2022 besproken, de gezamenlijke KOERS en het transitietraject met de Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN), het jaarplan en de begroting 2024, de managementrapportages en het huishoudelijk reglement bestuurder en Raad van Toezicht. Ook agendeerde de Raad van Toezicht een aantal onderwerpen waarover ze uitgebreid in gesprek ging met de directeur en het managementteam: NextKidney, het nieuwe kidslabel Kidnie en de merkontwikkeling.

Tijdens de strategiedag op 11 oktober 2023 zijn de directeur en het bestuur van de NVN uitgenodigd. Toen is er gesproken over de governance om de samenwerking tussen de NVN en de Nierstichting te formaliseren, de gezamenlijke KOERS en de transitie.

De auditcommissie van de Nierstichting adviseert de Raad van Toezicht over het financiële beleid. Zij bespreekt onder andere de jaarrekening, financiële beleidsvoorstellen, het beleggingsbeleid en het functioneren van interne systemen (risicobeheersing en controle). Ook bespreekt de auditcommissie de jaarrekening met de onafhankelijk accountant. In de auditcommissie zitten minimaal twee leden van de Raad van Toezicht, de directeur (vast lid), de manager Bedrijfsvoering (vast lid) en de manager Financiën (vast lid). De Raad van Toezicht benoemt de commissieleden voor een periode van vier jaar. De commissie is in 2023 vijf keer bijeengewees; de leden hebben tussentijds contact.

Samenstelling Raad van Toezicht

Naam	Functie	Discipline & achtergrond	Aantreden	Aftreden	Termijn	(Neven)functies
Dr. P.L. Batenburg	Voorzitter Raad van Toezicht	Gezondheidszorg	10-2016	10-2020 10-2024	1e 2e	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter Raad van Toezicht Oogziekenhuis Rotterdam Lid Raad van Toezicht Haga Ziekenhuis Den Haag/Zoetermeer Voorzitter Raad van Commissarissen Dijklander Ziekenhuis Hoorn/Purmerend MfN Registermediator Partner Board Room Consultancy Zorg voorzitter Raad van Commissarissen Diabeter Nederland.
G.H. Verbeek	Voorzitter audit-commissie	Bedrijfsleven / Ondernemer	12-2015	12-2019 12-2023	1e 2e	<ul style="list-style-type: none"> Raad van Advies YARD ENERGY Group BV
Ing. R.A. Adolfsen MBA	Lid	Bedrijfsleven / Ondernemer	08-2016	08-2020 08-2024	1e 2e	<ul style="list-style-type: none"> Eigenaar BV Intraspect Voorzitter stichting Levende Namen Lochem
Dr. O.J.M. Maathuis	Lid	Marketing & Communicatie	02-2018	02-2022 02-2026	1e 2e	<ul style="list-style-type: none"> Merkspecialist – De Positioneerders adviesbureau voor merkpositionering. Lid Raad van Toezicht Gezondheidscentrum Kersenboogerd te Hoorn (2018) Lid Ledenraad van Le Champion (sportorganisatie)
Mr. J. Prijs	Lid	Bedrijfsleven / Ondernemer	02-2019	02-2023 02-2027	1e 2e	<ul style="list-style-type: none"> Managing Partner bij FranklinCovey Benelux Lid Raad van Toezicht Hogeschool iPabo in Amsterdam / Alkmaar Vrijwilliger in werkgroep urethraleppen van de NVN
Mr. E. Bagheri	Lid	Advocatuur	09-2022	09-2026	1e	<ul style="list-style-type: none"> Advocaat bij Legal Notes, gespecialiseerd in corporate/commercial litigation Raadsheer-plaatsvervanger in het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden Senior jurist Commissie Werkelijke Schade.
Drs. S.S. Kalisingh	Lid	Medische Technologie, (Medische) Robotica	09-2022	09-2026	1e	<ul style="list-style-type: none"> Senior Program Officer bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek Business Director Shadana Innovation Management & Consultancy Voorzitter stichting Kalymero, the Robot Academy Lid werkgroep Diversiteit, Inclusiviteit & Gelijkwaardigheid Redactielid Robot Magazine
Drs. W.G.M.M. Keunen	Lid Voorzitter audit-commissie	Adviseur voor Scale up bedrijven op het gebied van strategie, financiering en businessplanning	10-2023 12-2023	10-2027	1e	<ul style="list-style-type: none"> Lid Investment Committee Limburg Startup Capital Fund. Board Member ForREIT B.V

Vermogensbeleid

De Nierstichting is een professionele non-profitorganisatie die onderzoeks- en patiëntenzorgprogramma's ondersteunt en financiert. Projecten en (wetenschappelijk) onderzoek worden bijna volledig gefinancierd uit giften van particulieren en bedrijven. Om te zorgen dat de Nierstichting haar verplichtingen voor bijvoorbeeld onderzoek kan nakomen - ook als de inkomsten tegenvallen - zijn financiële reserves noodzakelijk.

Reserves en fondsen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een reserve en een fonds. Wanneer door een derde aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is gegeven betreft het een fonds. Wanneer het bestuur van een instelling een bestemming aan de middelen heeft gegeven, is er sprake van een reserve. Uitgangspunt is dat geen reserves worden gevormd zonder vooraf bepaalde bestemming en dat reservering van middelen wenselijk is voor de continuïteit van steun aan de doelstelling. Het aanhouden of opbouwen van reserves is dan ook slechts in een beperkt aantal gevallen toegestaan.

Richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ650 onderscheidt vier verschillende reserves:

- continuïteitsreserve;
- bestemmingsreserve;
- herwaarderingsreserve;
- overige reserve.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en dient als zekerheid voor het voortbestaan van de organisatie of voor eventuele afbouw van activiteiten. De Nierstichting vermeldt in de toelichting bij de balans de door haar noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve alsmede de daaraan ten grondslag liggende veronderstellingen.

De continuïteitsreserve wordt berekend op basis van de risicoanalyse inclusief een inschatting van de potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's zoals die in het reguliere risicomanagement zijn vastgesteld.

Toevoegingen aan de reserve zijn slechts toegestaan indien de hoogte van de reserve lager is dan de meerjarig door de Raad van Toezicht vastgestelde norm. De norm wordt bijgesteld, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, zodra hiervoor op basis van nieuwe meerjarenstrategie en -begroting noodzaak ontstaat.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om gelden te oormerken voor een specifiek doel. Bij de vorming van een bestemmingsreserve wordt een

duidelijk doel omschreven en wordt de looptijd van de bestemmingsreserve bepaald. Het bestuur stelt de vorming van de reserve voor en de Raad van Toezicht stelt deze vast.

Fondsen

Fondsen zijn reserves bestemd door derden. Een Fonds op Naam is een schenking aan een goed doel, ook genoemd het 'hoofdfonds', met een gerichte opdracht.

De schenker bepaalt zelf de naam van het fonds (vaak de eigen naam of de naam van een dierbare) en de aan het 'hoofdfonds' gerelateerde doelstelling (bijvoorbeeld een bepaald onderzoek). De schenker kan ook zelf bepalen hoeveel geld het fonds uitgeeft. Het doel van het Fonds op Naam moet over het algemeen wel passen binnen de doelstelling van het 'hoofdfonds'. Het 'hoofdfonds' zorgt ervoor dat het geld in het Fonds van Naam besteed wordt aan het specifieke doel en draagt zorg voor de administratieve afhandeling.

Beleggingsstatuut

Referentiekader

In dit statuut wordt het referentiekader geschetst dat geldt voor de invulling van de effectenportefeuille van de Nierstichting. Het beleggingsstatuut heeft drie functies:

1. het beleggingsstatuut is het kader waarbinnen de vermogensbeheerder kan opereren;
2. met behulp van het beleggingsstatuut kan het vermogensbeheer worden getoetst;
3. het beleggingsstatuut is ondersteunend bij de uitleg van het beleggingsbeleid van de Nierstichting.

Dit referentiekader omvat drie typen criteria die in volgorde van belangrijkheid worden toegepast bij de samenstelling en beoordeling van de beleggingsportefeuille:

1. Algemene criteria

- **Rendement:** een zodanige samenstelling van de portefeuille dat een zo optimaal mogelijk rendement wordt gerealiseerd. In dit criterium worden ook de kosten van het vermogensbeheer meegenomen.
- **Spreiding:** door een brede spreiding wordt het eventuele beleggingsrisico zoveel mogelijk beperkt.
- **Risicobeperking:** een zodanige samenstelling van de portefeuille dat hoge risico's worden vermeden.

2. Uitsluitingscriteria

- **Potentiële reputatieschade:** het beleggingsbeleid mag geen negatieve gevolgen hebben voor de reputatie van de Nierstichting. Wat met dit criterium samenhangt is dat de Nierstichting in haar beleggingsbeleid niet in negatieve zin wil afwijken van andere (gezondheid)fondsen.
- **Niet uitlegbaar:** het beleggingsbeleid moet uitlegbaar zijn. Ook al wijkt het af van het beleid van andere (gezondheid)fondsen, als bestuurder en auditcommissie erachter staan en het beleid uitlegbaar vinden, dan is dat, zeker met het oog op publiciteit, belangrijk om mee te wegen bij de samenstelling van de portefeuille.

3. Voorkeurscriteria

- **Missie-gerelateerd:** bij de samenstelling van de portefeuille worden fondsen of aandelen betrokken die kunnen bijdragen aan de inhoudelijke doelstellingen die de Nierstichting nastreeft (bijvoorbeeld de ontwikkeling van de draagbare kunstnier). In plaats van uitsluiting van bedrijven als gevolg van de duurzaamheidstoets is dit dus een positief criterium.
- **Duurzaamheid:** bij duurzaam beleggen gaat het erom dat de gevolgen voor mens en milieu worden meegewogen bij het beleggingsbeleid. Duurzaam beleggen wordt ook wel maatschappelijk verantwoord beleggen of ethisch beleggen genoemd.

Met de volgordelijkheid die hierboven is aangebracht, wordt aangegeven dat de algemene criteria voor de gehele portefeuille gelden en dat pas daarna wordt gekeken welke fondsen en/of aandelen worden uitgesloten dan wel de voorkeur hebben. Uiteraard trachten we een optimale mix te realiseren waarbij recht wordt gedaan aan zoveel mogelijk van de zeven criteria. Deze volgordelijkheid houdt concreet in dat bijvoorbeeld het criterium duurzaamheid niet ten koste mag gaan van rendement. Met andere woorden: bij (vrijwel) gelijk rendement heeft duurzaamheid de voorkeur. Daarmee kiezen we ervoor om vooral pragmatisch duurzaam te beleggen.

Handreiking Verantwoord Vermogensbeheer Fondsenwervende Instellingen

Goede Doelen Nederland heeft een Handreiking geformuleerd voor haar leden. Het is een advies aan de leden. Het is aan de bestuurder van een fondsenwervende instelling of die rekening wil houden met niet-financiële overwegingen bij het beheer van het vermogen. In de Handreiking onderscheidt Goede Doelen Nederland algemene en bijzondere duurzaamheids-criteria. Overigens is het begrip duurzaamheid in de handreiking nogal opge-rekt en hangt het tevens samen met de door ons geformuleerde criteria 'reputatie' en 'uitlegbaarheid'.

Nierstichting

Postbus 2020
1400 DA Bussum
info@nierstichting.nl
(035) 697 80 00
NL 70 INGB 0000 0880 00
nierstichting.nl

Facebook.com/nierstichting
Linkedin.com/company/nierstichting-nederland/
X.com/nierstichting @Nierstichting
Youtube.com/nierstichting
Instagram.com/nierstichting_nederland

KvK-nummer: 41197093

Informatie nieren en nierziekten:

infonierziekten@nierstichting.nl
nieren.nl

NIERSTICHTING

Je nieren zijn je leven.